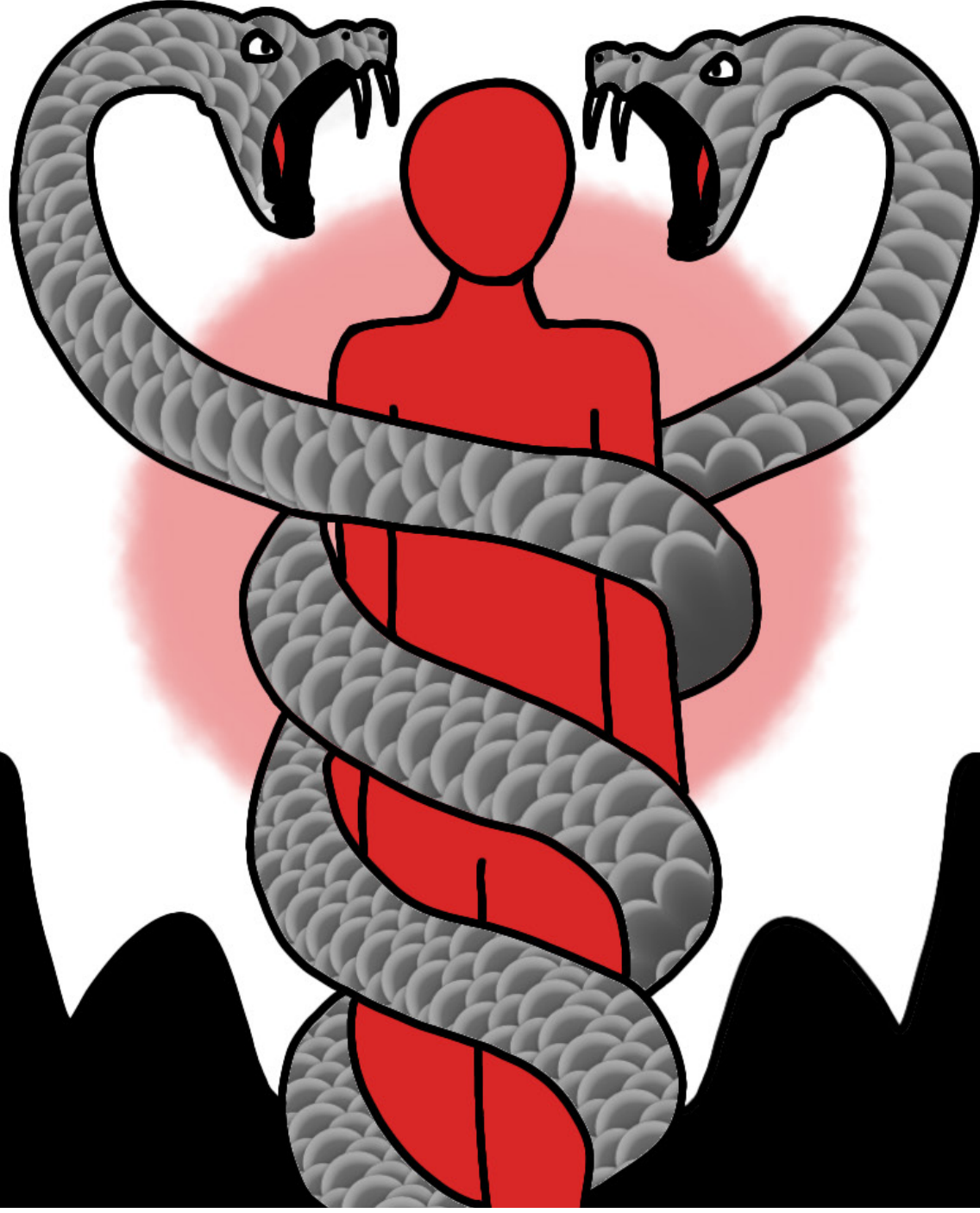

İlenme Tarihi veya Kimsesizlik Zamiri

Usame Yördem

“Çocuklar tekinsizdir, annelerse uçurum; olur olmaz düşülür.”

Yalçın Tosun

Gerçeği unuttum, doğruyu arıyorum. Böyle yazıyorum önce. Anlaşılması zor bir metin, hep kuyular mı doğurur ağzımda? Bilemiyorum. Ama biliyorum ki çok karakter seviyorum, bu bir gerçek ve bundan çok karakterli bir öykü olsun istiyorum bu, mümkünse tabii ve deniyorum. Recep Dayı'nın “Yalandan korktuğum kadar yilandan korkmam,” dediği anla başlıyorum önce. Porsuk'a düşmemiş henüz ve ben orada, karman çorman, ipsiz sapsız düşüncelerdeyim hep. Beni bulup buluşturan düşünceler. İyi ama kiminle? Bulamıyorum. Bilmiyorum diye “Yılanlar da yalanlar da yere batsın,”ı oynuyorum ve soruyorum: İnsanın yalnız tarafına ne yapmalı?

Babam bey oluyor, Nurettin'se efendi. İsim, bir kimsenin kaderinde belirleyici, öyle sanıyorum. Bahçıvan Berk yok

nasılsa veya kapıcı Mert. Bundan, olsa olsa efendi olur Nurettin. Bundan olsa olsa kapıcı oluyor. Çok olmak geçince aklımdan olmak şekliyle birini kabul etmenin daha sonra o şekilden kabul etmemeye yol açtığı geliyor aklıma. Üstelemesem de beliren bu şey, huzursuz ediyor beni. Sıyrılmak istiyorum bundan ve paralı herifler düşünüyorum. Mümtazlar, İsmetler gırla ve bilumum müteahhit zihniyetli kimseler. Nurettin halen efendi.

Önüme düşen bir haber, hop diyor ve aralanıyor düşüncelerim. Zihnimden geçen şeyleri bölüyor bu. İşten çıkarılan işçi, itiraz için mahkemeye başvurmuş. Ama sonra öteki her şey gibi ölüvermiş. O öldükten sonra mahkeme sonuçlanmış ve mahkemeyi kazanmış. Tuhaf, tiksintiye yakın bir duygu yükseliyor gırtlığıma kadar. Peh, diyen bir yanım.

İlentiyle. İç içe. Öleceğim ben de. Duygusu fena, ölecek olmanın. *Bir işçinin probleme dönüştüğü matematik* geliyor aklıma. Sağlamasını yapıyorum, bilhassa sınırda, bilhassa kara kışta. Donuvermiş mülteci düşünüyorum ve ah ediyorum. Burada duracağımdır. Buraya duruyordumdur. Birkaç isim, birkaç an daha ekleyerek genişletiyorum burayı. Sözelimi Meftune ile Hamak Recai düşünüyorum ancak Mısra veya Meliha bulup buluşturuyorum. Müsaitliğe göre çocukluk günlerimden tutuyorum, dede evi günlerime kadar uzuyor günler.

Sarı kola içen işçilerin lakırdıları erişiyor sonra kulağıma. “Nurettin Efendi ne yapıyoruz burada?” diyor ve ben pişkin halde “Hiiiiç...” diyorum. Çöpleri döküvermesini istiyor annem ondan. Merdivenleri yıkayıvermesini istiyor annem ondan. Kazan dairesinde dişlek oğlunun başka komşu

|>

BU SAYIDA ÖYKÜLERİYLE

Usame Yördem, Gülin Eren Saygın, Arda Can Buze, Yakup Karahan,
Funda Albayrak, Yusuf Çendik, Ahmet Mücahit İlbaş, Uğur Atas, Yelina Tayfur

çocuklarıyla aşna fişne yapmamasını istiyor annem ondan. Hepsini yerine getiriyor. Sonra birden boy veren kendi öykümü yaratıyor olmanın yavanlığı büyüyor bende ve rahatlığı tabii, oradan oraya sarkmanın. Mümkünse mümessil olmak istiyorum burada yahut baba eskisi bir ağrı. Burada duruyorum biraz. İnsan hep duramıyor. Durup soruyorum: Durum öyküsü mü öldürecek beni yoksa olay öyküsü mü? Bilmiyorum.

Dışarı çıkıyorum ve Muharrem demeye çalışıyorum. Esasında “Morem...” gibi çıkıyor sesim. Nurettin, seslendiğim anda yanıma gönderiyor çocuğunu. Bir tarafım, aşınaymış gibi tüm olanlara da öte tarafım, yabancılıkta kalmış gibi hissediyorum. Ve yapayalnız. İnsanın yapayalnız tarafına ne yapmalı? Bunu sorunca Nurettin’e, Tevfik’e, Recep Dayı’ya ve ötekilere ve mahallede fink atan ergen çocuklara, başka cevaplar verecektir her biri. Ah ölme isteğine baskın olan şeyler diyerek susturuyorum hepsini. Ve kimseleri ve daha başka bir şeyleri. Ne gibi şeyleri? Şeyleri işte, öldürme isteklerini, kendine doğrultan silah gibi. Yeni bir yaşam icadına el sallamak gibi, öyle uzaktan uzaktan. Başka birinin ağzından bunları dile getirince bu öykünün alt metninde, buranın okunulduğunu varsayınca yani diyalogun devamında, “Sakıncalı bu, böyle şeyleri yapma Morem,” demiş olacak toparlak yüzüyle Recep Dayı. Ama yılanları ve yalanları bana anlatmayacak ve sonra o müzmin soruyla kanatacak karşısındakini, hep o yapıyor diye. “Ne diye yapacaktı ki?”

“Elesine...” diyeceğim dönmeyen dilimle, “elesine yapacağım.” Buradan kırılmaya başlayacak öykü: Benim gibi. Pel-da’yı çiziverdiğim kalpli ağaç gövdelerine sarılacağım ve muhataplar artacak ya da ne bileyim çift isimli olacak bu olaydaki tüm karakterler. Kimleri ona Morem demeye devam ede-

cek, kimleriyse Nurettin. Ve “Öylesine,” demek yerine “Elesine,” diyeceğiz. Şive olmazsa olmaz, malumdur.

Buradan çekip gideceğim, gitmek isteyeceğim en azından. Gitmekten ziyade bunu istemek nasılsa ağır olan. Öyküyü de yanıma alarak gideceğim. Sümüklü bir börtü böcek gelecek aklıma. Uzaklar hep sümüklüdür, malum. Yadırgayacağım.

“Ey içimde nüfusu patlayan köyl!” diyeceğim. Bütün köyle-ri yan yana, tek ayak üstünde karşıma geçireceğim. Sonra ölüsünü düşündüklerimi, oturtup karşıma bir bir niçin uzun zaman onları ölü düşündüğümü susacağım onlara.

Köpekler üriyecek, yılanlar ve yalanlar. Bir kedere daha ev sahipliği yapacak bağrım. İnsanlara bakacağım sonra, inandıklarından başka bir şeyi dile getiren insanlara. Hep aksiyile var olanlara, inkâr eden insanlara. Dayak yiyen insanlara. İnkâr eden insanlara. Dışlanan insanlara. İnkâr eden insanlara ve sonunda (öykünün değil yalnızca delişmen inancın sonunda) deli damgası yiyen insanlara. Nurettin’e çok kızacak annem, ufacık mahallede, ormana gidip ağaç gövdesine kalpli Peldalar çizirken beni bulamadığı için. Kazan dairesine Morem’in gidip de bilmem hangi dairenin çocuklarıyla dişlek ağzıyla öpüştüğü için. Efendi gibi başını öne eğecek o ve ben, onun o içbükeyliğinden zevk alıp eve gideceğim. Babam tüm gün çalışmaktan duyduğu memnuniyetsizlik haliyle eve gelecek ve akşam ezanından önce yemeğe oturduğumuzda, tıpkı gün içinde lokaldeki arkadaşlarına afiyet olsun derken takındığındaki gibi bir tavırla “Afiyet olsun,” diyecek bize. Annemin göğsünde çiçeklenen hüznün alaşağı olacak ve benim eşek arısınca sokulası dilimden tüm gün neler yaptığım dökülecek. Nurettin’in yaptıkları yanına kâr kalmasın diye hepsini anlatacağım babama. Onun kaşığı kavrayan elleri, çatala dokunan teni, birleşip anneme hücum etmeden evvel, her bir şeyi an-

latacağım.

Duruyorum sonra bir anda. Giderek genişletmeden öyküyü, evden dışarı adım atamazken biz, dedem ölecek. Ondan geriye kalan evi dağıtırken herkesin yanına aldığı melankoli-den payıma hiçbir şey düşmez halde eve döneceğizdir. Dedem yine mi ölsün? Böyle düşünüyorum bazen. Emin değilim. Yaşadıklarımı yeniden yaşamayacağımı biliyorum ama ölümü, nasıl söylesem bunu, bir türlü göğsümde yumuşatamıyorum. Uğultulu annem, (anne şart, baba alt metinde) üzülürken *hındey bo mirin, hındey pet mirin* (bazıları uğruna ölüyor, bazıları onunla ölüyor) diyecek. O sıra, zılgıt bilsem çalacağım gelir veya canıma okuyacağım. Herkesi içine kattığım öyküde nelerin doğru olduğunu bilmez halde ağaç gövdelerine yaslanıyorum. Morem’i köpek gibi yanıma takıyorum hep. Hangileri doğru, bilmiyorum. Bilsem de bir yerinde öykünün, akitatacığım nasılsa ve kimse bulamayacak bunu, kimse ben olduğumu anlayamayacak. Böylece okuyup durulacak bu. Okunup durulacak.

Yılanları terbiye edeceğim sonra, yalanları edemeyeceğimi kabullenip Nurettin’in efendiliğini test edip kazan dairesi köşelerinde Morem’in dişlek suratından iğrenip gözlerimi kapayıp kalpli şekerli sakızları çiğneyip. Okunacak ve durulacak. Durulacak. Öylece. Düşünülecek belki de. “Neyi kaçırdık ki?” sorusu patlar sonra. Aslında hiçbir şeyi, diyen iç sesleri sonra. Yuhalamalar. Alkışlamalar. Yakalanmalar. Babamın eve gelmediği akşamları büküp Porsuk’a fırlatıyorum. Eksiğinden ziyadesi fazlası oluyor öykünün ve ağırlığı. Soracağım yine de bu kadar çok karakterden güç alarak: İnsanın yalnız tarafına ne yapmalı?

Güvenli Alan

Gülin Eren Saygın

“Kendimi acısız, en kolay nasıl öldürebilirim?” İternette son arama kayıtlarının tek cümlelik özeti. Bu çaresizlikle ağırlaşan başımı yastığa her koyduğumda, karanlık beni daha da içine çekiyor. Her gece kâbuslarla uyanıyorum. Rüyalarımnda kendime dair en ufak bir iz bile bulamıyorum. Peki ya Cenk’i? Onu da mı göremiyorsun o karanlıkta? Kahretsin bir tek onu hatırlıyorum. Üç ay önce sarışın biri uğruna evlilik cüzdanımdan silinen, adı batasınca Cenk.

“Kütük gibisin,” demişti giderken, “ne işve ne cilve. Don yağı gibi. Kadın demeye bin şahit ister.” İçinde yıllarca birikenleri bir çırpıda kusuvermişti yüzüme. Ben ne diyebilmiştim peki? Hiç. Koskoca bir hiç. Hayatımın içine etti oysa. Gençliğimi tüketti. Kalbimin gürültüsünü yine dışıma dökememiş, öylece onu izlemiştim. Hepsi neyse de kaplumbağa benzetmesi çok acıtmıştı canımı. Yavaşmışım. İnsanın içini kuruturmuşum. Bir durum olduğunda kafamı kabuğumun içine sokup orada öylece kalırmışım. Allah’tan Hande böyle değilmiş. Hayat doluymuş. Hem anlayışlıymış da. İlk yıllarımızda ne farkım vardı o kadından? İçimin ışığı dışıma vururdu. Lunapark gibiydim ıslıl ıslıl. Giydiğim ipek kumaşlar uçuş uçuş olurdu üzerimde. Ruhumun neşesini taşırdı. Tenime güneş ışığı vururdu sanki. Öyle bir aydınlık, berraklık. Sesim evde yankılanan bir şarkı gibiydi. Bal rengi gözlerimden mutluluk taşardı.

“Naftalin kokulu dantellerini sana bırakıyorum,” demişti valizinin fermuarını kapatmaya çalışırken. Lütfetmişti sağ olsun. Parfümlerini, olta takımını, saatlerini özenle sararken bir yandan da envanter çıkarmış; sevgilisinin boynuna mücevherler dizen adam bana uyduruk cezvenin bile hesabını tutmuştu.

Ocağın üstünde duran çaydanlığın sesi geliyor. İçim gibi fokur fokur. Lavaboya koşuyorum. İstifra. Ağzımda kekremesi bir tatla nane limon kaynatıyorum sonra. Mideye iyi geliyormuş. Hoş artık ne önemi varsa.

Bilgisayarımın başına geçiyorum. Kendimi ortadan kaldırmanın en kusursuz yolunu arıyorum tekrar tekrar. Uğraşmak, didinmek doğduğumdan beri kütüğüme yazılmış sanki. Hep bir çaba. Ölümde bile. Bütün ihtimalleri ince eleyip sık dokumam lazım.

Bir avuç hap içsem... Ama hayır, yatalak olup bir bitki gibi tavani izlemek de var işin ucunda. Bıçakla veya ateşli silahlarla kendime kıymaya cesaretim yok denecek kadar az. Kanlı işler hiç bana göre değil. Kendimi bir yere asayım diyorum, ondan da vazgeçiyorum. Kesin ya ip kopar ya da altımdaki tabure kırılır. Düştüğümlle kalırım. Cenk boğuştuğumu görse, “Bırak ben yaparım benim beceriksiz karım,” derdi gülümse-

yerek. Haklı. Hiçbir şeyi beceremedim şu hayatta. Ah Nihan ah! Şanlı tarihi başarısızlıklarla dolu Nihan. Koca bir hiçsin. İyi bir okul kazanamadın, işinde terfi alamadın, kadınlığın ispatı çocuk bile doğuramadın. Kabuğuna çekilip sessizce beklerken herkese diken gibi battı varlığın. Yastığa her başını koyduğunda konuştu vicdanın. Zavallı Nihan. Kendisi dışındak herkese faydası olan, iyi niyet elçisi. Başkalarını mutlu etme adına hayatının içine ancak bu kadar edebildirdin. Herkese pırupak olan vicdanın kendine gelince kapkaraydı...

Üstümde önlüğüm, saçlarım iki yandan örülmüş küçüklüğüm geliyor aklıma. Babam tarafından itilip, kakılan narin bedenim. Çocukluğumu zehirleyen ağzından saçılan hayırsız sözcükler. “Ne duruyorsun kızım alık alık. Bak Mualla, dondu kaldı bu kız yine. Kızım bir şey desene. Senin bu kızın ya salak ya da bizi gıcık etmek için bilerek böyle yapıyor. Kafası basmıyor, çalışmıyor hiç. Kızım ses versene, ses...” Ya Cenk... Yaralı bir kuş gibi sığındım ona; ceketindeki o yabancı kokuları, geç gelmelerini, gözünü kaçırışlarını ‘sevgi’ diye isimlendirdiğim o uzun aldanışlarım... Onun gözünde beceriksizliklerim, yeteneksizliklerim. Başka bir kadın uğruna kenara itilişim. Ah Nihan. Başkalarını susturamadığın için en sonunda kendini susturacaksın.

Balkona çıkıyorum, hafiften bir yağmur yağıyor. Toprak kokusunu her hücreme sindiriyorum. İki elimle balkon demirini sımsıkı tutuyorum. Buz. Avuçlarım ter içinde. Gözlerimi kapatıp biraz öne eğiliyorum. Sonra daha da öne. Yarı belime kadar sarkıtıyorum bedenimi. Kalbim yerinden fırlayacak. Karnımdan bütün vücuduma bir sıcaklık yayılıyor. Ağzımın içi kupkuru.

Bütün kan yavaşça beynime akıyor. Saçlarımda yağmur damlalarının serinliği. Tam o sırada karnımdaki o sıcaklık şiddetli bir krampa dönüşüyor. Midemin bulantısı, yağmurun serinliğini bile bastırıyor. Sanki içimde bir yerlerde, henüz adını koyamadığım bir güç beni geriye, güvenli alanıma doğru çekiyor. Doğruluyorum aniden. İçeri giriyorum. İki gündür hiçbir şey yemediğimi hatırlıyorum. Midem bulanıyor. Salona geçerken aynada yakalanıyorum kendime. Sanki tozlu bir fotoğraf karesinde unutulmuş, eskilerde kalmış silik bir siluet yalnızca. Avurtları çökük, koyu halkaların göz altlarını kapladığı, saçlarına beyazların oturduğu yabancı bir kadın bana bakıyor. Bir şey söylemek istiyor sanki ama dudaklarını kıpırdatamıyor. Gözümü çekiyorum hemen ondan.

Masadaki akvaryumun yanına geçiyorum. İçindekilerden biri ters dönmüş, öylece bekliyor. Kabuğu suyun üzerinde cansız bir ada gibi. Cenk Bey’in vazgeçilmezi. Su kaplumbağaları. Beslemesini de izlemesini de pek seviyor. Şunların çeyreği kadar sevip ilgilendi mi benimle? Gitmeden önce sıkı sıkı

tembihlemişti. “Suyunu haftada bir değiştir, parazitler için de şu sana gösterdiğim mor kristallerden kullan mutlaka. Ben alana kadar bu kadarını becerebilirsin değil mi?”

Banyoya yöneliyorum. Dolabın alt gözünden bahsettiği o mor kristalleri çıkarırken lavabo kenarında sabah bıraktığım plastik çubuğu fark ediyorum. Beklediğim o boşluk yerine, inatçı ve belirgin iki kırmızı çizgi. Tavandaki örümcek ağıları çarpıyor gözüme. İlmek ilmek örülmüş hayat bağı. Ne kadar da bana benziyor; görünmez kılınmış, her an kopacakmış gibi duran ama aslında sımsıkı tutunan o incecik ipler... Ben kendi bağlarımı birer birer koparmaya çalışırken, o küçücük canlı vazgeçmeden yuvasını kuruyor. Benim sahip çıkamadığıma o sahip çıkıyor.

Çalan telefonun sesiyle kendime geliyorum. Ekranın yanıp sönen ışığında onun adı. Karşımdaymış gibi heyecan sarıyor bedenimi. Belki de pişman oldu. Belki de Hande ile beklediği o ‘hayat dolu’ dünyayı bulamadı ve benim o güvenli, sessiz kabuğumu özledi. “Müsaitsen akvaryumu almak için birazdan uğrayacağım,” diyor. “Tabii,” diyorum sakince. Telefonu kapatır kapatmaz ilk tanışmamızdan yadigar puantiyeli elbise-mi çıkıyorum dolaptan. Kireç kesigi yüzümü renklendiriyorum aynada.

Camın kenarına tüneyip onu bekliyorum. Sokak boş. Midedem ağzımda. Kustum kusacağım. Derken zil çalıyor. Kapıyı açıyorum, gülümseyen simasıyla bana bakıyor Cenk. Girip girmeme konusunda tereddütlü. Hande’den tembihli belli ki. “Gir,” diyorum usulca. Medeniyet böyle bir şey galiba. Karşılıklı oturuyoruz. Hâlâ çok yakışıklı.

Ne kıyafetimi ne makyajımı fark ediyor. Yüzüme bile bakmıyor. Kaplumbağalarını soruyor hemen. Vitaminlerini verip vermediğimi merak ediyor. Elimdeki kupaya kayıyor gözü. “Ne içiyorsun?” diyor. “Nane limon,” diyorum, “sen de ister misin? Ben yaptım.” “Olur,” diyor. “Sen bunu al, ben kendime yenisini koyarım,” diyorum. İştahla içiyor, halbuki kahveden başkasını sürmezdi ağzına. Hande’nin işleri bunlar hep. “Ne güzel olmuş, eline sağlık,” diyor. Tam ağzından iyi bir şey çıktığını düşünürken, “Ama biraz acı olmuş, nanesini fazla kaçırmışsın sanırım,” diyor. Yüzüne bakıp gülümsüyorum.

Mutfığa geçip kendime yeni bir nane limon koyuyorum. Gözüm bir anlığına tezgâhtaki mor kristallere kayıyor. Bir süre sessizce bardağımdakini içiyorum. Gerçekten de işe yarıyor, midemdeki bulantı azalıyor. Salona geçiyorum. Cenk koltuğa yığılmış. Mutlu haberi vermek için kulağına eğiliyorum:

“Uyan sevgilim! Baba oluyorsun.”

Ekşili Köfte

Arda Can Buze

Yarım saat önce tanıştığım yetmiş yaşlarındaki adamı takip etmekte zorlanıyordum. Eskiyen vücuduna rağmen taşların üstünden yerlerini ezberlemiş gibi ustalıklı atlıyordu. Hava bunaltıcı derecede sıcaktı. Ağaçların yaprakları ne kadar sık olsalar da güneş ışınlarını engelleyemiyor, nemin nefessiz bırakan etkisini kesemiyorlardı. Bir ara adamın kalp krizi geçir-mesinden korktum ama gerçekte kriz riski artan bendim. Kısa boyuma rağmen doksan kiloyu aşan kütlele taşla-rın üstünden atlamakta zorlanıyordum. Dilim damağıma yapıştı, nefesim kesildi, adama mola verelim diyecek ka-dar bile sesim çıkamadı. Sonunda geldiğimizi söyledi ve eliyle toprağının tepeliği düzleşmeye yüz tutmuş, başu-cundaki kısa ahşap kalasın üstünde, “Nail Kızılçam,” ya-zan mezarı gösterdi. Beni neden buraya getirdiğini anla-madım. Babamın öldüğüne inanmadığımı mı sanıyordu? Eğer arkadaşısya yakın olmadığımızı bilmesi gerekirdi. Onu evi terk ettiği günden beri görmemiş, konuşmamış-tım. Bu nedenle mezarı benim için bir anlam taşımıyor-du.

“Gitme,” dedim. “Bırakma bizi...”

“Anlamıyorsun oğlum boğuluyorum, eğer ileride be-nim kadar yanlış bir evlilik yaparsan anlayacaksın,” dedi ve gitti. Yalan söylemeyeyim, ilk yıllar sık sık görüşmek istedi, aradı, sordu. Kırğındım, ne kadar istersem isteye-yim affedemiyordum. Ablamın tepkisiyse benden daha sertti. Şimdi bile affedebilecek miyim? Emin değilim. Hayatta olmayan biriyle küs kalınabilir mi? Babamın ölüm haberini aldığımda farklı şehirlerde yaşadığımızı dahi bilmiyordum. Telefon eden mezarlık geçisi Tahir Bey’di.

“Bir talebim yok gelmesem de olur,” dedim.

“Olmaz,” dedi. Babandan kalanları alman gerek. Alma-yacaksan da ne yapılacağına karar vereceksin.

“Avukat falan tatalım ne kaldıysa o halletsin,” dedim.

“Avukatlık bir şey kalmadı. Evi kira, arabası yok. Hem ben de emekli avukatım. Eşyaları sen görmeden atama-yız,” dedi. Şaşırmadım. Ailesinden hayatını yaşamak için ayrılan adamın geride mal mülk bırakacağını düşünmü-yordum.

Mecburen yola koyuldum ama öyle hemen değil. Ne cenazede saf tutup helallik vermek niyetindeydim ne de çukura indirip üstüne toprak atmak. Akyaka’ya gittiğim-de babamın ölümünün üstünden iki haftadan fazla geç-mişti. Beni Tahir Bey karşıladı ve doğrudan bu mezarın başına getirdi. Boş gözlerle mezara bakakaldım.

“İstersen seni yalnız bırakayım,” dedi.

“Lüzum yok,” dedim. “Gidebiliriz.”

“İstersen mezarlık şefine uğrayalım çok uygun fiyata etrafını çevirsinler.”

“Ona da gerek yok. Mezar yerinin belli olmasını iste-mezdi,” dedim. Bir Fatiha bile okumadığıma şaşırdığı belliydi.

Beni kendi evine götürdü, cenazeyi, duayı, yedisini an-lattı, her şeyin usulüne uygun halledildiğini söyledi. Te-şekkür ettim. Gece hemen yola çıkamayacağım için uy-gun bir pansiyona yerleşmek istediğimi söyledim. Baba-mın evinde kalmamı önerdi ama bunu kabul etmem mümkün değildi. O ev benim için kırk yabancıdan daha uzaktı. Mezarlık, pansiyon derken öğleden sonra olmuş-tu. Artık eve gitmenin vaktiydi. Evden en ufak bir şey almayacağımı Tahir Bey’e söylememe rağmen yine de git-memiz gerektiğini tekrarladı. Dört katlı eski, sıradan bir apartmanın bahçe katının önünde durduk. Bahçede bo-yaları dökülmüş bir ahşap köpek kulübesi göze çarpıyo-rdu. Yaklaşınca içindeki karaltı hareket etti. Bir çift bal rengi göz bizi takip ediyordu. Tahir eve girmeden üstü toz tutmuş plastik sandalyeleri göstererek oturmamı işa-ret etti.

“Aslında seni buraya getirmemin sebebi, babanın kö-peği. Ona senin sahip çıkmanı istiyordu. Son günlerinde bunu açıkça söyledi.”

“Bu mümkün değil. Ben köpek falan bakamam.”

“Neden bakamayacakmışsın, babandan sana kalan tek yadigâr bu hayvan!”

“Köpek bakacak olsam kendim alırdım. İstanbul’da dördüncü katta küçücük bir apartman dairesinde yaşıyo-rum. Mümkünü yok anlayacağınız. Çok istiyorsanız bu-yurun siz alın.”

“Alerjim olmasa alırdım elbet.”

“Tahir Bey siz yanlış anlamışsınız. Ben babamla yirmi yıldır görüşmüyorum. O, bizi terk ettiği gün öldü. Ben

yasımı tuttum, acımı gömdüm, buraya yasal zorunluluk olduğunu iddia ettiğiniz için geldim yoksa gelmeyecek-tim. “

“Biliyorum, biliyorum... Babanla son yıllarda yakın ar-kadaştık. Bana her şeyi anlattı. Osman vicdanlı çocuktur. Bana ne kadar kızsda da bu oğlanı kimsesiz bırakmaz de-di.”

“Yanılmış,” dedim.

“Sen bilirsin,” dedi. Cebinden dörde katlanmış iki kâ-ğıt çıkardı. Köpeğin belediye barınağına kabulü için im-zalattı. Bir kopyasını bana verdi.

“Eve bakacak mısın,” dedi.

“Mecbur muyum?”

“Değilsin. İmzan köpek için gerekliydi,” dedi.

“O zaman girmeyeceğim ne var ne yok ihtiyacı olan gelip alsın. Siz muhtara haber verirsiniz,” dedim.

Aynı bal rengi iki göz bizi kulübenin içinden takip ederken bahçeden ayrıldık. Pansiyonuma döndüm, dışa-rıda gezesim yoktu. Sanki babamın buralarda olduğunu hissetmişim gibi daha önce Bodrum’dan güneye inmedi-gimi fark ettim. Bu küçük kasabada, onu tanıyanlara rast-lamaya, onunla ilgili bir şeyler öğrenmeye tahammülüm yoktu. Bağ kurmak istemiyordum. Ertesi sabah erkenden yola çıkmaya karar verdim.

Pansiyonun arızalı kliması yüzünden sıcak uyutmadı, uyuya kaldığım kısa aralıklardaysa parçalar halinde babam, yirmi yıl önceki haliyle rüyama girdi. Zaten hiçbir sosyal mecrada takip etmemiştim ve yaşlılığının neye benzediği-ni bilmiyor, bilmek de istemiyordum. Uyandığımda bu rüyalardan çok azını hatırladım. Aklımda kalan tek rüya-da hayvan barınağındaydım. Yüzlerce köpek küçük ka-feslerin içinde çaresizce çılgık atıyordu. Saçma bir rüyay-dı. Kovadan kafesteki yemliklere kürekle yem koyuyor-dum. Kulağı kesik, tek gözü olmayan birçoğu üç ayaklı köpekler çıldırmış gibi tellere saldırıyorlardı. Hepsinin hali içler acısıydı. Telefonuma Akyaka hayvan barınağı yazdım. Kısa bir araştırmanın sonunda en yakın barına-ğın Marmaris’te olduğunu öğrendim. Barınakla ilgili in-ternette birçok haber çıktığını gördüm. Fiziki şartların yetersizliği, personelin hayvanlara kötü davranması ve cins hayvanların parayla satılması gibi birçok usulsüzlük hayvan severler tarafından protesto ediliyordu. Babamın köpeğinin barınakta karşılaşacaklarını düşününce kendi yaşadığım zorluklar geldi aklıma. Benim başıma gelenler de o barınaktakilere farksızdı. “Oğluna acımayan ha-yat köpeğine acıyacak değil baba,” diye odanın içinde ol-mayan babama seslendim.

Akyaka’da daha fazla kalmamın anlamı yoktu. Araba-

ma bindim ve yola çıktım. Ana yola bağlanan ışıklarda beklerken su birikintisinde oynayan köpek yavrularını ve bu yavrularla oynayan çocukları gördüm. Aklıma yine o barınakla ilgili çıkan haberler geldi. Benim kızgınlığım babamaydı, zavallı köpeğin ne suçu vardı? İçim içimi yi-yor, babamın köpeğinin neye benzediğini merak ediyor-dum. En azından bir kez olsun görmeli, tanışmalıydım. Işık yeşile döndüğünde aralıksız basılan kornalarla ancak kendime geldim. Işıklardan yasak olmasına rağmen u dö-nüşü yaptım. Babamın bahçesine girdiğimde köpek orta-larda yoktu. Acaba çoktan barınağa gitmiş miydi? Yakla-şınca kulübenin içinde gözlerini gördüm. Kısa bir ıslık çaldım, gelmesi için seslendim, el çırtım ama nafiye. Bir türlü kulübeden çıkıp kendini göstermiyordu. Köpeği dı-şarı çıkarmak için türlü şaklabanlıklar yaparken Tahir’in arkadan yaklaştığını fark etmedim.

“Baban haklıymış, sen gerçekten vicdanlı çocukmuş-sun,” dedi. Sahte bir sırtıma ve baş selamıyla karşılık ver-dim.

“Bir saattir uğraşıyorum ama dışarı çıkaramadım,” de-dim.

“Baban öldüğünden beri kulübeden çıkmıyor garibim. Yemekten yemeğe sadece kafasını uzatıyor.”

Tahir balkondaki plastik dolaptan bir şeyler aldı. Metal kabın içine yarım avuç mama döktü ve köpeğin çıkması için kulübenin iki adım uzağına koydu. Mama etkisini gösterdi ve yavaş yavaş dışarı çıkmaya başladı. Yüzünde mahzun ve hüzünlü bir ifade vardı. Koyu kahve rengi tüyleri karanlıktan aydınlığa çıktıkça güneş ışığında parıl-dıyordu. Kafa yapısı, vücut orantısıyla mükemmele yakın bir labradordu. Zaten babamın sokak köpeği sahiplene-ceğini hiç düşünmedim. Onun için etiketler önemliydi. Önce bana baktı, sonra mamayı kokladı, ağır ağır dilini kaba uzatıp tek tek yemeğe başladı. Sanki zorla yediriyor-duk. Acele etmeden yanına gittim. Yeterince yediğine ka-rar kıldığında önce ayaklarını kokladı ardından etrafım-da turlamaya başladı.

“Korkma çok sakindir. Bugüne kadar kimseyi ısırma-dı,” dedi Tahir.

“Köpeklerden korkmam,” dedim. Yavaşça avcumu aç-tım ve ona uzattım. Tedbirliydi. Önce kokladı sonra ya-vaş yavaş yaladı.

“Merhaba,” dedim.

“İsmi Çiku,” dedi Tahir ve ekledi, “çikolatanın kısaltıl-ması.”

Çiku’nun ne anlama geldiğini zaten biliyordum. Sekiz yaşına kadar çikolataya çiku dediğim için ev halkı, özel-likle de babam benimle dalga geçmişti.

“Tanıştığımıza memnun oldum Çiku,” dedim ve başını okşadım. Mağrur bir şekilde kendini sevdirdi.

“Neden zincirli?”

“Biraz haylaz hemen kaçıyor, saatlerce babanı peşinden koşturduğu oldu. O yüzden baban hep bağlı tutuyordu.”

“Sen de mi ona katlanamıyordun yoksa,” dedim. Kesik tek bir havlamayla karşılık verdi. Gülümsedim.

“Seni suçlayamam,” dedim. Dizüstü çöktüm.

“Korkma, şimdi zincirini çıkaracağım. Benimle olmak istiyorsan seni yanımda götüreceğim, özgür kalmak istiyorsan başının çaresine bakman gerekecek,” dedim. Tahir, “Dur yapma,” diyene kadar zinciri tasmaından çıkardım. Çiku ok gibi fırladı, açık bahçe kapısından çıkıp gözden kayboldu.

“Ne yaptın? Neden saldın?”

“Özgür olmak istiyorsa bu onun kararı, on beş dakika bekleyelim dönmezse gideriz,” dedim.

Henüz beş dakika geçmişti ki Çiku koşarak geri geldi, etrafında iki tur atıp yanıma oturdu, nefes nefeseydi. Başını okşadım.

“Demek benimle gelmeye karar verdin?” Ne dediğimi anlamış gibi tek bir havlamayla karşılık verdi.

“O zaman yolcu yolunda gerek. Tahir Bey evden Çiku’nun eşyalarını alalım da yola çıkalım. Yalnız ben eve girmek istemiyorum. Sizden rica etsem eşyaları toplayıp bana getirebilir misiniz?”

“Elbette,” dedi. Tangır tungur seslerin ardından küçük bir çanta, bir torba mama ve bir çarşafı evden çıktı. Eşyaları babaja koydum. Birlikte çarşafı arka koltuğa sıkıca serdik.

Kapıyı açtım. “Haydi bakalım Çiku gitme vakti,” dedim. Hiç tereddüt etmeden ve arkasına bile bakmadan arka koltuğa atladı. Bu evde ne kadar iyi vakit geçirdiğinden şüpheliydim. Zaten babamla kim iyi vakit geçirmişti ki? Belki uğruna annemi terk ettiği sevgilileri...

Arabaya binmeden önce Tahir Bey bana pantolonunun arka cebinden ikiye katlanmış büyük sarı bir zarf uzattı. “Baban bu zarfı köpeğin bakımını üstlenecek kişiye vermemi istedi,” dedi. Teşekkür edip arabaya geçtim zarfı ön koltuğun üstüne bıraktım. Eve dönüş kolay olmadı. Belli ki Çiku araba yolculuğuna alışık değildi. Bol bol mola vermemize rağmen iki defa kustu, vardığımızda evi koklayacak hali bile kalmamıştı, salonun ortasındaki küçük halının üstüne yattı ve uykuya daldı. Benim de ondan aşağı kalır yanıım yoktu. On saat boyunca aynadan Çiku ne yapıyor diye kontrol etmek, bir yandan da araba kullanmak pestilimi çıkardı. Son bir güçle Çiku’nun eşyalarını yerleştirmeye karar verdim. Mama ve su kabını mutfığa, oyuncaklarını da halının kenarına koydum. Çok eşyası yoktu. Üç eskimiş tasmayı ve yağmurluğu vestiyer dolabına yerleştirdim.

Koltuğa kendimi bıraktım ve onu seyretmeye başladım. Salonun ortasındaki boşluğa yattığında neredeyse geçecek yer kalmamıştı. Bu küçücük evde kocaman köpeği nasıl besleyecektim? Yanlış yaptığımı, onu almanın hata olduğunu düşündüm. Babam bana yine kazık atmıştı. Eminim onu barınağa bırakmayacağımdan zerre şüphe duymamıştır. Yazık değil mi bu hayvana? Benim gibi o da on altı milyonluk şehirde iki küçük odaya mahkûm oldu. Pişmanlığımı düşünerek koltukta uyuyakaldım.

Ayağымda bir ıslaklık hissettim. Gözlerimi açtığımda güneş henüz yükselmemiş, gökyüzü bir bardak suya atılmış Kalsiyum Sandoz gibi turuncuydu. Kesik tek bir havlamayla son uyku zerrelere de üzerimden döküldü.

“Bu her sabah böyle mi olacak Çiku Efendi? Uykuyu artık sana haram mı diyorsun,” İki kesik havlamayla karşılık verdi. Saat 06.15’ti.

“Onu da her sabah böyle uyandırıyor muydun? Uykuyu çok severdi. Sabah erken uyanıp azıcık ses yapsak azarı yerdik. Hele pazar günleri... Çizgi film izlemek için uyardığımızda korkudan parmak uçlarımızda yürürdük. Sana helal olsun, bizim yapamadığımızı başarmışsın.”

Çiku salonun içinde bir o yana bir bu yana gidip geliyor-du, odanın küçüklüğünden daha çok kendi etrafında dönüyor gibiydi. Huzursuzluğuna seri havlamalar da eşlik edince hızlı hareket etmem gerektiğini anladım. Kıyafetle-rimle uyuya kaldığım için üstümü değiştirmeme gerek yoktu. Apartman kapısından çıkar çıkmaz, beni büyük bir güçle çekştirerek ilk bulduğu arabanın tekerleğine çişini yaptı. Akşam yatmadan önce mutlaka dışarı çıkmamız gerektiğini anladım. Özür diledim ve kafasını okşadım. Biraz olsun rahatlamış gözüküyordu, adımlarıma ayak uydurarak kısmen ıssız sokakları arşınlamaya başladık. Her kedi gördüğümüzde duruyor, kasları kasılarak keskin bir şekil alıyordu. Önceleri üzerine atlayacağını düşündüm fakat dik-katli inceleyince kedilerden korktuğunu anladım.

“Oğlum sen ne yaşadın bu kedilerle acaba,” diyerek göğsünü okşadım.

Sabahın köründe yalnız değildik, her sokakta köpeğini dolaştıran bir ya da iki kişiye rastlayınca şaşırımdı, biraz da

içim rahatladı. Daha şimdiden ayrı bir topluluğun parçası gibi hissettim. Aklıma mahalledeki parka gitmek, orada tasmaını çıkararak özgürce dolaşmasını sağlamak geldi. Yönümüzü parka çevirdik, Çiku nereye gittiğimizden çok kaldırımları koklamakla meşgul, kafasını kaldırmadan yürüyordu. Bir anda durdu ve kaldırımın tam ortasına kaka-sını yaptı. O an başımdan aşağıya kaynar sular döküldü. Yanımıza poşet almamıştık. Böyle bir hatayı nasıl yaptığımı düşünürken gayri ihtiyarı etrafı kolaçan ettim, henüz fark edilmemiştik. Oradan bir an önce uzaklaşmak için tasmaya asıldım ama nafile. Çiku eserinin yanında büyük bir gururla oturuyordu. Bir kez daha asıldım ama bu sefer de yere uzandı. Sessizce, “Hadi oğlum kimse görmeden kaçalım,” dedim. Gözleri tam gözlerimin içine kilitlenmiş, onu yerden almadıkça benimle gelmemeye yemin etmiş gibiydi.

“İnatçılığını ondan almışsın,” diye kızdım.

“Çok iyi eğitilmiş, onu yerden almadan sizle gelmeyecektir.” Arkamı döndüm, utançtan yüzümün kızardığına emindim, artık yakalanmıştık.

“Yanımıza poşet almayı unutmuşum, acemilik, bugün ilk günümüz de...”

“Belli oluyor,” dedi. Utançtan yüzümü kaldırdığımda duru, beyaz bir yüz, kumral dalgalı saçlar ve bir çift ela göz ile karşılaştım.

“Canınızı sıkmayın, hepimizin başına en az bir kez gelmiştir,” dedi.

“Sizin de mi köpeğiniz var,” dedim.

“Ben dostumu geçen yıl kaybettim,” dedi. Baltayı taşla vurmıştım. Daha köpek sahipleriyle nasıl konuşacağımı bilmezken bu hayvana nasıl bakacaktım?

Kadın eğildi ve Çiku’yu sevmeye başladı. Çiku gördüğü ilgiden memnun kuyruğunu hızla sallıyor, kadının etrafında dolanıyor, bacaklarının arasından geçip türlü şaklaban-lıklar yapıyordu.

“Adın ne senin bakalım yakışıklı,” dedi.

“Çiku,” dedim.

“Çok memnun oldum, Çiku ben de Pınar,” dedi. “Eminim seninle daha çok karşılaşacağız,” diye ekledi.

“Umarım,” dedim ve bunu dışımdan söylediğime inanamadım. Pınar gülümsedi. Çantasından bir poşet çıkardı ve uzattı.

“Eski günlerden kalma bir alışkanlık, çantamda hep bir poşet oluyor.” Teşekkür ettim. Çiku’nun marifetini yerden alırken bu durumun güzel bir kadınla tanışma imkânı sağlaması karşısında ödenen küçük bir bedel olduğunu düşündüm. Çiku kırk yıllık mahalleli gibi dolanırken birçok kişinin ilgisi üzerindeydi. O bu ilgiden memnun herkese kendin sevdirdi. İçinde herkese yetecek kadar sevgi vardı. Özellikle de kadınlara karşı...

“Tam onun köpeğisin. Eminim seni kadınlarla tanışabil-mek için almıştır,” dedim. Anlamış gibi üzgün gözlerle kafasını bana çevirdi. Söylediğime pişman oldum, Çiku’nun bir suçu yoktu. İnsan babasını seçemediği gibi sahibini de seçemezdi. Uzun bir mahalle turunun ardından eve döndük. Tahir’in verdiği zarf masanın üstünde duruyordu. Babamın kelimeleriyle yüzleşmeye hazır değildim. Ne yazdığını çok da merak etmiyordum. Tutulmayan onlarca söz, söylenen düzinelerce yalanla geçen yılların ardından daha fazlasına tahammülüm yoktu. Zarfı kütüphanede okuma-dığım kitapların arasına yerleştirdim.

Sabah ve akşam yürüyüşleri, oyun zamanı, eğitim, ener-jisini atmasını sağlamak, yemeği derken ilk haftalar zorlandım. Biraz evden çalıştım, çokça izin kullandım ve zaman-ımın çoğunu Çiku’yla birlikte geçirdim. Onun da yeni hayatına alışmasını istedim. Birçok yeni insanla, köpek sahibiyle tanıştım, Pınar’a sıkça rastladım. Çiku’yu anla-mamda bana çok yardımcı oldu. Bir ayın ardından dengeli, sevgiye dayanan güzel bir ilişki kurduk. Akşamları koltuk-ta ben bir şeyler okurken kafasını kucağıma koyuyor öyle-ce uyuyordu. İlk zamanlar koltuğa çıkmasına izin verme-sem de küçücük evde onu daha da kısıtlamak adil değildi. Böylesine bir bağlılığı ve sevgiyi ilk defa hissediyordum. Bir yandan babama da bu sevgiyi gösterdiği için sinirleni-yordum. O hayatı boyunca bunu hak etmemişti. Kendi çocuklarını terk eden birinin sevmeye hakkı olamazdı.

Bir gün işten geç dönmek zorunda kaldım. Çiku sıkıntı-dan yastıkları parçalamış, mutfığı dağıtmış, ortalığı savaş alanına çevirmişti. Çok sinirlendim. Onu bu kadar sevmiş, hayatıma kabul etmişken bana bu şekilde davranmasını içime sindiremedim. Kızdığımı görünce çok korktu ve saklanmaya çalıştı. Öyle ki ona vuracağımdan korkuyor gi-biydi. Acaba babam onu dövüyor muydu? Kafamda bu sorular dönüp durdu. Çünkü bunu yapmayacak biri de-ğil-di. Kendi çocuğuna vurmaktan çekinmeyen biri neden kö-peğini dövmesin?

Onun bu korku dolu hali beni kendime getirdi. Hemen gidip boynuna sarıldım, sevdim ve bağırdığım için özür di-ledim. Yere saçılmış dağınıklığın arasında bir ay önce rafa

kaldırdığım zarfı gördüm. Artık zarfı açmanın, babamın sesiyle yüzleşmemin, geçmişini geride bırakmanın zamanı gelmişti. Sarı zarfı açtım. İçinden ikiye katlanmış bir dosya kâğıdı ve küçük bir zarf daha çıktı. Kâğıttaki el yazısını hemen tanıdım. Küçükken harflerin kuyrukalarını benzet-meye çalıştığım, hayatımda gördüğüm en karakteristik ve güzel el yazısı yıllar sonra tekrar karşımdaydı.

Oğlum,

Sana oğlum dediğim için bana kızacaksın biliyorum ama bu baban olduğum gerçeğini değiştirmez. Bana ne kadar kırgın oldu-ğunun farkındayım. Senin de ablamın da sonuna kadar hakkımız var. Ben bu hayatta çok yanlışlar yaptım. Bunlardan en büyüğü şüphesiz sen ve ablanla iletişimi koparmak oldu. Bir bahane değil ama o zaman ben de size kızmıştım. Her telefon açtığımda konuş-mamanız, her görüşmek istediğimde reddetmeniz beni kırmıştı. Ve şabalamayı bıraktım. Boşandığıma tek gün pişman olmazken bu-na her gün, her saniye pişmanım. Bu mektubu beni iyi hatırlaman için yazmıyorum. Biz bu hayatta birbirimizi anlayacağımız, barı-şacağımız noktayı çoktan geçtik, baba oğul olabilmeyi ıskaladık. Bu mektubu Çiku için yazıyorum.

Çiku’nun seninle kalabilmesi için Tahir’le konuştum. Onu bir kez gördüğünde kimseye bırakamayacağına eminim. Sen vicdanlı bir çocuktun, eminim öyle de bir adam olmuştundur. Ablan bana çekmiş. Çiku’nun barınakta ya da bir yabancıyla kalmasını umur-samayacaktır. Çiku sekiz yaşında, senin gibi yolun yarısını geçti. Bana olduğu gibi sana da iyi bir yoldaş olacaktır. Onunla keşke daha önce tanışmış olsaydım. Beni bambaşka bir insan yaptı, ru-humun merkezindeki bencilliği söküüp attı. Ergenliğini geçmiş ol-mana rağmen ayrılmamızdan en çok sen etkilendin, en çok sen öf-keleldin. Eminim Çiku bu öfkeden kurtulmana yardımcı olacaktır. Kulağıma geldi ki kimseyle geçinemez olmuşsun, ablanla bile aran bozulmuş. İnan bana Çiku insanları tekrar sevmeni sağlaya-cak.

Şimdiki beni tanımanı isterdim. Çiku sayesinde hatırladığından çok farklı biriyim. Keşke sen on yaşındayken girdiğimiz dükkân-dan o köpeği alsaydık. Hani senin doğum günündü, köpeği alma-dık diye hepimize küsmüştün. O gün onu alsaydık belki dönüşü-müm daha erken olur, sevmeyi daha erken öğrenirdim ve yaşadık-larımız bu kadar acı olmazdı. Bir bahane değil ama ben büyüdü-ğüm evde sevmeyi öğrenemedim. Sadece sevmeyi değil hiçbir duyguyu yaşayamadım, paylaşamadım. Ama artık her şey için çok geç... Benim yaşadıklarımı yaşamaman için Çiku’yu senin almanı iste-dim.

Ona iyi bak, sabah akşam mutlaka dolaştır, boş bir futbol ya da basket sabası bul ve orada serbest bırakıp koştur. Dışarıda serbest bırakırsan kaçıyor kerata. Her öğün mama vermene gerek yok. Günde bir kez sen ne yersen ona da verebilirsin. En çok ekşili köfteyi seviyor. Annenin küçük yemek kartları arasında tarifi var-dı, bulur yaparsın. İnsanlarla ve diğer köpeklerle çok iyi geçinir, uzak tutmana gerek yok ama kedilere dikkat et, onlara bir türlü alışmadı. Sakın çiğ et ya da kemik yedirme, mutlaka haşla. Mi-desi çok hassas. Sizlere mal mülk bırakamadım, niyetlenmedim değil. Bir türlü olmadı. O yüzden sana yük olmasını istemiyorum. Mamasını, veterinerini ıvır zıvrını hesapladım. Diğer zarfın için-deki çek buna yetecektir, oradan karşılırsın. Çiku’yu on yaşında istediğin ama almadığım bediyem olarak kabul et. Kendine ve ona iyi bak.

Mektup babamın fiyakalı imzasıyla sona eriyordu. Ne hissedeceğimi bilmiyordum, karışık duygular içerisindeydi-m. Ama bu duyguların en baskını kıskançlıktı. Babamın bize vermediği sevgiyi, zamanı, ilgiyi Çiku’ya vermesini kıskandım. Kendi evlatlarının geleceği için en ufak bir şey bırakmazken onun tüm masraflarını karşılaması ağırıma gitti. Fakat bir yandan mektuptaki samimiyeti hissedebili-yordum. Bu mektup babamın bize tamamen dürüst oldu-ğu, samimi duygularını paylaştığı tek mecraydı.

Çiku kafasını kucağımdan kaldırdı. İstemsiz dökülen gözyaşlarımı yalamaya başladı. O anda tüm duygular uçup gitti. Dağınık evde daha fazla durmak istemedim.

“Hadi Çiku çıkalım,” dedim.

Çiku ayakkabılığa gidip kayışını getirdi. Yürüyüş zama-nydı.

“Baba sana para bırakmış Çiku. Bana da bir yemek ısı-marlarsın artık,” dedim. Havlayarak karşılık verdi. “Bunu evet olarak kabul ediyorum,” dedim.

Dışarı çıktığımızda mektupla da olsa babamla yüzleşme-nin hafifliğini yaşıyordum. Gün henüz batmamış, yazdan kalma bir koku havada asılıydı. Yıllardır hissetmediğim o duyguyu fark ettim. Umut... Bu hayatta güzelliklerin de olabileceğinin umudu. İçimde biriktirdiğim öfkenin, beni korumak için etrafıma bir koza örerken ruhumu karartan zehirli yan etkisini fark etmemişim. Şimdi bu öfkeden arınmış özgür bir adam olarak yanımda yoldaşım, güzel günlerin beni beklediğine inanarak yürüyor ve gülümsü-yordum. Çiku’ya baktıkça babama eskisi kadar kızamadığı-mı fark ettim.

Kalkıyor, Fığansa Bir İki

Yakup Karahan

Edem rahmetli, “İnsan, çay içebilen hayvandır,” derdi. Ardından kesme şekerinin köşesini kemirir ve bardağından esaslı bir yudum alırdı. Babam, dedemin bu fikrini hayvanların -mesela o esnada ahırda yatanların- mahrumiyetlerinden ziyade, çay içmenin onlara kıyasla tek lüksümüz olduğu şeklinde yorumlardı. Zaten onlarla -evin ahır kısmında barınanlarla- yaşam standartlarımız arasındaki fark, maaile büyük şehre göçünce belirginleşti. Yine de şehir hayatımızın başlıca gündelik zevki, “Hele bir çay koyun da insanlığımız aklımıza gelsin,” direktifiyle teşekkül ediyordu. Göçün getirdiği başlıca sıkıntıysa hızla eriyen, vergilendirilmemiş çay stoklarının iklimindeki gecikmelerdi. Cümle akrabayı taallukat insaniyet namına bizden çok evvel göçtüğü için memleketten birini bulup otogardan teslim edilecek siparişler vermek kolay olmuyordu.

Neyse ki annemle babam, dedemin aniden vefat edip gurbette gömülmesinden ibret alarak ahir ömürlerini ve berzah hayatlarını geçirmek üzere temelli Muş’a döndüler. Kooperatife yazılıp aldıkları möbleli daireyi ve doğum gününde babama hediye ettiğim ropdöşambırı da bana bıraktılar. Anacığım sağ olsun her ay bir karton kutu içinde çayımı, ketemi, peynirimi, yoğurdumu, mevsimine göre otumu gönderiyor. Hamur miktarı kadar katı yağ eklenerek imal edilen poğaçalara, karamelize şekere bulanarak susamlanan simide kalmamam için kahvaltılığımı ihmal etmiyor. Sabah çay suyunu koyduktan sonra, buzdolabından damaklara bayram otlu peyniri, çeçili çıkartıyorum sofraya, bir kâse de yoğurt. Çay demini alırken çağ otunu tavada çevirmeye başlıyorum. Ot kendini salınca da kırıyorum yumurtayı üstüne. Radyoda bir parça olsun klasik müzik dinlemeden başlayamıyorum kahvaltıya. Şuubirt olur, Bach olur; icracılardan Segovia yahut da Menahem Pressler çıkarsa Allah Allah. Şu sey, sesin insan bedenini ikinci bir ruhla kuşatışı.

Müzik faslından sonra haber ajansı giriyor: Yurttan haberler, cihandan haberler. Yurtta kan, cihanda kan. Trajedi-lerin hürmet dışında hemen her duyguyu harekete geçiren sunumları. Arada yürek ısıtan münferit bir vaka veriliyor. “Bekçi soğuktan titreyen yavru köpeği görünce kayıtsız kalamadı, hiç düşünmeden gocuğunu çıkarıp üşüyen köpeğin üzerine örttü.” Bütün sayın dinleyiciler, nam-ı diğer pastörize yürekler, sevgiyle kaim bu iyilik sütununun başına, gerekli huşu içinde ağlamaya davet ediliyor. Neyse ki klasikleri dinleyerek temin ettiğim iştiha ile başladığım kahvaltıyı, dünyanın göbek deliğine isabet eden füze haberi girerken ucu ucuna bitiriyorum. Kahvaltı sofrasında ya da akşam yemeğinde dinlenen haberlerin gamsızlıkla bir ilgisi olmalı. Sonradan atılacak füzelerden biri kafama çakılmadan ne kadar çay içsem kâr. Cila niyetine, birinci bardağı yarım şeker ve evvelki sabah dinlediğim haberlerin bugünkü gazete manşetlerine akseden yorumuyla yanılıyorum. Sıradaki yudumu alırken, “Muşluları sevindirecek haberimiz,” veriliyor.

“Fransa, Muş nüfusuna kayıtlı olan vatandaşlar için vize engelini kaldırıyor. Artık Muşlular Fransa’ya sadece kimlik kartlarıyla seyahat edebilecek. Fransa Cumhurbaşkanı’nın Paris Belediyesi’ne yaptığı ziyaret esnasında paylaştığı müjdeli haber en çok Parislileri mutlu etmiş benziyor. Açıklama sonrası coşkuyla sokağa dökülen Parisyenler, ellerinde Fransızca, Türkçe ve Kürtçe olarak *Paris seni bekliyor Muşlu insan* yazılı dövizlerle Lüksemburg Bahçesi’ne kadar yürüdü.”

Dibinden tuttuğum bardağı düşmek üzereyken geniş ağzından yakaladım. Tedirginlik doğuran bir şüphe içinde atılıp radyonun tepesindeki çarkla oynadım. Haber sunan ilk frekansta durdum, radyo istasyonunun gıcık edici müziğinin geçmesini beklerken son yudumu indirdim. Marsilya’dan geri seken kaçak yolcu dayıoğlum hatırıma geldi. Tazeledim çayımı. Spiker gevşek çene hareketleriyle konuşmaya başladı: “Evet sayın dinleyiciler, sıradaki haberimiz kütüğü Muş’ta olan yurttaşlarımızı çok yakından ilgilendiriyor. Fransa kapılarını Muşlu vatandaşlara açıyor. Paris Muşlular Derneği’nin temasları sonu...” Versay’ın tapusu pahasına da olsa katlanılmayacak bir konuşma tarzı vardı spikerin. İnşallah kodamanlar arası bir rüşvet-fonlama skandalı sonrası el çektirirler radyo tv işlerinden temennisiyle fişini çektim cihazın.

Dayıoğlu aradı: “Halaoğlu sen bendeki nasibi gördün?”

İstanbul-Paris uçağı rötâr yapımıştı. İlegal yollar çıkmaza

girince, Fransa’ya insan gibi vizeyle, uçakla gidebileceği bütün yolları zorlamıştı dayımın oğlu.

“Bilseydim, beni denizde tuttukları zaman polise derdim ki ‘Keke ben Muşluyum.’”

Fransız bürokrasisinin gevşek zembereği birkaç yılına, akim kalan onlarca çabaya mal olmuştu. Bu sabah öğrenci değişim programı bahanesiyle Paris uçağına atlamak için mutlu mesut havaalanına giderken artık hemşerilerinin kendisi kadar zahmet çekmesine gerek kalmadığını öğrenmişti.

“Tamam, Allah’a emanet. Bak ilk fırsatta kalk gel. Benim yerim hazır, misafirimsin.”

Nasıl olsa yarın günlerden pazardı. Yastığının altında da enflasyondan gözüüm gibi esirgediğim, bir ayı çıkaracak dövizim vardı. Büroyu aradım. Muhasebe personelinin kendini iyi hissetmediği bir gün işe gelmemesi, firmanın konkordato ilanına sebebiyet verecekmış gibi kritik ikazlarda bulundu şef. Çatalın ucuyla yağ içindeki çağ kırıntılarını toplarken, şefe istifa edebileceğime dair gözdağı vermem işe yaradı. Bir bardak daha çay içip hazırlanmam lazımdı. Sofrayı toparladım, bulaşık makinesinin tabak rafında tavaya yer açtım, demliği döküp damacanadan yeni çay suyu koydum.

Suyun kaynama süresi, işleri başından aşkın bir çay tiryakisi için aynı zamanda birkaç meşgaleyi aradan çıkarma mühletini sağlar, kadife pantolonumu, beyaz gömleğimi, ponçık çoraplarımı giydim. Baba yadigarı kırmızı ropdöşambırı da çektim üzerime. Bir Muşlunun hayatı boyunca idealini güttüğü özgürlük-eşitlik-kardeşlik ikliminin kapısından girmeye şurada ne kalmıştı. Gerekli dokümantasyonu orta sehpanın üzerine yığdım. Egzüperi, Fıransüva Tırifu, Honör dö Balzak, Odözenn, ilh. Bir Muşluyla hemşerilik bağını tesis etmeye engel bütün sınırları kaldıran Fransız âsârını akşama kadar hatmettim. Öyle ki kendimi zamanın parlatarak muhafaza ettiği bu insanlarla aynı köylüymüşüm gibi hissediyordum. Geldiğim yeri unutarak, şehirde edindiğim her yeni alışkanlık içinde de geldiğim yere özgü davranışlarımın kisvesinden sıyrılmayarak sıkışıp kalmıştım.

Elbette. Aynı hamurdan, aynı çamurdan yaratılmış insanların kahir ekseriyeti Paris, Bordo, Marsilya, Liyon gibi kendi ruhuna münasip memleketlerde, geri kalan zavallı azınlıkta Muş’ta dünyaya gelmekle imtihana başlamıştı. Nene-

min Kürtçe aksanı Frankofon bir tınıyla çınlamıyor muydu tandırın başında. Ertesi gün ilk iş yola çıkıp Muş’ta anam babamla helalleşecek, ardından Fransa’nın yolunu tutacaktım. Bazı haber portallarında bir haftaya kadar Alparslan Havalimanı’ndan Paris’e direkt uçuşlara başlayacağı yazıyordu.

Dolapta sadece yola çıkmadan önce yapacağım kahvaltı için birkaç parça malzeme bırakıp, kalanını olduğu gibi alt dairedeki öğrenci evine bağışladım. Kitaplarım, dividi ve sildilerim beş-altı koliyi dolduracak kadar çoktu. Elzem olanları seçip bir bavulda topladım, kalanları peyderpey yanıma almanın yolunu bulmaya çalışacaktım. Belki ben çıkınca burayı kiraya verir, kalan kitapları da ilgilerini çekerse depozi-toya dahil etmek üzere kiracıya bırakırdım. Mantıklı olan da buydu zaten. Bir A4’e “Sahibinden Kiralık” ve irtibat için babamın numarasını yazıp yola bakan pencerenin camına yapıştırdım. Yüklük dolabından çarşafı çıkarıp koltuk, kanep, dolap, masa, toz bağlaması muhtemel eşyaların üzerini örttüm.

Uyumaya geçerken gene dayıoğlu aradı. Vardığını haber edecekti sanırım.

“Halaoğlu bunlar insan değil.”

Havaalanında kaçak çayına el koymuşlar.

Bu nereden çıkmıştı?

Bizim tarafın neden istemediği zaten malummuş, Fransa da kesinkes karşıymış. Zaten şartları da buymuş, sakatat ve kaçak çaya dair bağımlılığımıza ket vurmamız.

“Orada ne yiyip ne içeceğiz peki?”

Aslında çayı geçirmenin yolunu bulabilirdik.

Mümkün değilmiş, şimdiden çay stoklarıyla gelen bir düzine Muşludan topladıklarıyla yarım ton çayı imha etmişler.

Bu olmamıştı, olacak iş de değildi.

Uykum kaçmıştı. Camdaki yazıyı söktüm, kenarlarını üst üste getirip oldukça nizami biçimde katladım. Birkaç kez daha katladım. En sonda ortaya çıkan küçük muska bir türlü kıvrılmıyordu, güçle olacak gibi de değildi. Kâğıdı açtım, kat yerleri yıpranmıştı. Bir kayık yaptım, tekrar açıp yampiri giden bir uçak yaptım. En son buruşturup kurtuldum kâğıttan. Valizlerimi olduğu gibi dolaplara geri dizdim. Şefe, rapor getiremeyeceğime dair mesaj atmalıydım. Annem de ilk fırsatta bir koli kahvaltılık yollamalıydı.

Siyah Filiz

Funda Albayrak

“Kanamamız adet görüyormuş gibi bir iki hafta devam edebilir. Korkmayın. Kramplar da normaldir. Ruh halinizde dalgalanmalar olabilir. Sonuçta bir gebelik yaşadınız. Cinsel ilişki yok bu süre içinde. Duyuyor musunuz?”

Pencereden dışarıyı izliyordu Leyla. Doktorun söyledikleri, içinde bir yere değmeden geçip gidiyor ne tam duyuyor ne tamamen kayboluyordu.

“Neyse, siz dinlenin şimdi. Kendinizi iyi hissettiğinizde çıkabilirsiniz. On gün sonra kontrole gelirsiniz.”

Saatler önce içinde form bulmaya çalışan bir yaşam vardı. Şimdi karnından bütün bedenine yayılan bir boşluğa dönüşüyordu. Oysa ne kadar kararlı ve kendinden emin gelmişti buraya. Yolu yoktu başka türlüünün. Ne kendisi hazırdı anne olmaya ne de Salim’den baba olurdu. “*Delirdin herhalde! Ne demek ne yapalım! Yapacağın şey belli.*” Salim’in ağzından bu sözler çıktığında içinde bir şey kopmuştu Leyla’nın. Derinlerinde bir belki taşıdığını o an fark etmişti. “Aslında hamileyim ama aldıracağız elbette,” demek için gelmişti. Ama o an duydukları karşısında hissettiği kırgınlığı nereye koyacağını bilemiyordu. Gecenin ilerleyen saatleriydi. Eşyalarını toplarken Salim ne yapıyorsun, saçmalama dese de durdurmaya çalışmamıştı. Leyla’nın bir çocuk isteyebileceği aklının ucundan geçmemişti o âna kadar. Daha ilişkilerini bile bir düzene oturtamamışken çocuk istemek de neyin nesiydi?

Leyla kapıyı çarpıp çıkmıştı. İstanbul’un gece yüzü ile adımlamaya başlamıştı sokağı. Bir kadının gecenin bu saatinde tek başına yürümeye cesaret edemeyeceği sokaklardandı burası. Ama Leyla’nın gözünde korkudan eser yoktu. Yanından geçiyordu gölgelerin, seslerin. Taksi durağına vardı, öndeki aracı işaret etti elindeki çayla ısınmaya çalışan şoför. Kapıyı açtı Leyla. Durdu. Kapattı. Şoförün arkasından söylediklerini işitmedi bile. Yürümeye devam etti. Hiç durmadan yürümek istedi.

Arkadaşlarıyla buluşmuşlardı o akşam. Gece on bir gibi Salim mesaj atmıştı. *Evdeyim. Şarabım da var.* Ekranda Salim’in adını görünce içinde kuşlar havalanmıştı. Günlerdir görüşmediklerini, bu belirsiz ilişkimsiden bıktığını söylediğini unutuvermişti o ân. Her seferinde kendine sözler verse de yine kapısında buluyordu kendini. O gece de farklı olmamıştı. Hemen taksiye atlayıp Salim’e gitmişti. İki haftadır görüşmüyorlardı. Hamile olduğunu bir hafta önce öğrenmişti. Ertesi gün öğleden sonra randevusu vardı doktoruyla. Bitecekti bu belirsizlik. Bu gece, Salim tesadüfen mesaj yazmamış olsa haberi bile olmayacaktı içindeki çocuktan. *Çocuğum...* Bu kelimeyi zihninden geçirirken bile korku ve güvensizlik hislerinin ardına gizlenmiş bir sevinç olduğunu fark etmemişti. Böyle koşar adım Salim’e gitmesinin nedeni bu örtük sevinçti belki de. İstiyor muydu yoksa? Hayır, istemiyordu. Ve işte şimdi sevincini zihninin karanlık dehlizlerine yollamış, geri dönüyordu. Nereye?

Yürürken gözlerinden düşen damlaların farkında değildi Leyla. Hani rüzgârda yürürken istemsiz yaşarır ya insanın gözleri. Öyleydi muhakkak. Nereye gidecekti? Arkadaşlarının yanına gidip ne yapacaktı bu halde? Hepsı şimdi kafayı bulmuş, dans etmek için yeni bir mekâna geçme telaşındadırlar diye düşündü. Sonra fikrini değiştirdi. Gözyaşlarını sildi. O Salim şerefsizi için kendini hırpalamayacaktı artık. Kimse için. Arkadaşlarından birini aradı.

Mekân tıklım tıklımdı. Leyla’daki tuhaflığı fark etmemişti hiçbirisi. Hepsı çoktan sarhoşluk gezegenine doğru yola çıkmışlardı. Leyla üst üste ısmarladı içkileri. İçti. Dans etti. Yine içti.

Öğlene doğru uyandığında elleriyle karnını sarmış halde buldu kendini. Yatağındaydı. Dün geceyi hatırladı. Ne çok içmişti. Hemen banyoya koşup kusmak istedi. Elini ağzına sokmuşken kaldırdı başını. Aynada yüzüne baktı. “Neyi kurtaracaksın Leyla?”

Geri döndü odaya. Ellerini karnından ayırmak istemiyordu. Ama toparlanması gerekiyordu. Birkaç saat sonra randevusu vardı. Kararlıydı. Bu iş bugün bitecekti. Salim’i ve ona ait bütün izleri aklından da bedeninden silecekti.

Sildi. Tek başına kararlılıkla gittiği hastaneden, tek başına döndü evine. Telefonunda cevapsız çağrılar, mesajlar vardı. İş yerine haber vermişti zaten randevuyu ayarlarken. Küçük bir operasyon geçireceğini söylemişti. Geçmiş ol-

sun mesajları arasında Salim’in mesajını gördü. “*Ne yapacaksın?*” Hiçbir şey hissetmedi. Öfke bile duymuyordu artık. Tuhaf. Çok yorgundu, sadece uyumak istiyordu.

Önce karnında, sonra göbek deliğinde bir hareketlenme olduğunu fark etti. Pijamasını sıyrıp karnına baktı. Göbek deliğinden dışarı doğru uzanan bir şey gördü. Siyah. Simsiyah bir filiz dışarı uzadıkça delik genişliyor, rengi koyulaşıyordu. Deliğe doğru eğildi Leyla. Filiz, bir yılanın bedeninde kök salmıştı, dışarı çıkmaya çalışıyordu. Yılan içinde devinip duruyordu usulca. Ve sonra filiz boynunu büküp delikten içeri süzülüyordu. Kıpırtısız kalyordu yılan. Sıyrılp kayboluyordu bedeninin içinde. Küçülüyordu delik.

Gözlerini açtı Leyla. Yatağındaydı. Hemen pijamasını sıyrıp göbek deliğine baktı. Hiçbir şey yoktu. Oysa bir rüya olamayacak kadar gerçekti her şey. Daha az evvel oradaydı, emindi. Karnına dokunmak istedi Leyla. Elini uzattı. Uzanan parmakları usulca kıvrıldı elinin içine. Öylece kaldı bir süre. Geri çekti elini. Bir daha uzanmaya cesaret edemedi.

Tekrar uyumak istedi. İçinde olup biteni anlamak. Günler geçti, uykular, uyanıklıklar geçti bedeninden. Ama içinde devinen bir şeylerin izi geçmedi. Kimse fark etmedi. Otobüsler, işyerleri, sokaklar doldu boşaldı. Dünya kendi ekseni etrafında döndü durdu pervane gibi. Kimse yanmadı.

Leyla da kendini bir yaprak gibi suya bıraktı. Bir yaprak suyun hareketine nasıl teslim olursa öylece. Bata çıka, dura ilerleye... Yaşamın arkında yol alıyordu.

Hep yaptığı gibi deniz kenarına yürüdü bir gün yine. Kıyadaki bankta oturup arkasında köpükler çıkararak iskeleye yanaşan vapuru izledi bir süre. İnsanlar telaşla indiler, telaşla bindiler bekleyenler. Bu şehirde her şey bir telaş içindeydi oldum olası. Herkesin aceleyle varması gereken bir yerler hep vardı. Ve hiç bitmiyordu. Martular da telaşla uçuştular vapurun arkasından. Leyla gidenleri izledi. Kıyıda. Telaşsız. Karnında ağrıya benzer bir şey hissetti. Üşüdüm herhalde diye geçirdi içinden. Durdu. Aceleyle montunun fermuarını açtı, kazağını sıyırdı. İşte yine oradaydı. Korkmuyordu Leyla. Göbek deliğinden içeri girmek, yılanı görmek, filizi yeşertmek istiyordu. Ama dokunamıyordu.

“Abla iyi misin?”

Başını kaldırdı Leyla. Elinde oltayla, ona biraz tedirgin, biraz şaşkın bakan adamla göz göze geldi. Yine rüya görüyorum herhalde diye düşündü. Etrafına baktı, nerede olduğunu anlamaya çalıştı. Yatağında değildi. Sonra bedenine çevirdi gözlerini. Önü açılmış montuna, sıyrılmış kazağına, soğuktan kızarmış etine baktı. Rüya değildi.

“Ben uyuyor muydum?” diye sordu adama.

“Abla, gözün açık uyuyorsan bilemem, yanlış anlama ama donacaktın soğukta.”

Üstünü başını düzeltti. Kalkıp yürümeye başladı. Elini nereye koyacağını bilemedi. Nereye gideceğini bilmeden yürüdü sokaklar boyunca. Sonunda eve geldi. Soyundu. Çırılçıplak. Aynanın karşısında bedenini izledi. Göbek deliğine baktı. Hiçbir şey yoktu dışarıdan bakınca. Ama Ley-

la uyumamıştı. O bankta gördükleri rüya değildi. Şu an hiçbir şey yoktu göbek deliğinde ama kim hiç olmadı diye bilirdi ki?

Tuhaflaştı Leyla. Öyle diyordu etrafındakiler. Merak eden arkadaşları bir şeylerin ters gittiğinin farkındaydılar. Salim’le ayrılmalarına yoruyorlardı. Kimseyle görüşmüyor, işten çıkar çıkmaz eve gidiyordu.

Konuşmak istiyordu Leyla aslında. Anlatmak. Ama ne anlatacağını bilmiyordu. Salim’le yaşadıklarının onda neyi tetiklediğini kendi de bilmiyordu. Kime neyi anlatacaktı.

Ertesi gün işe gitmedi Leyla. Ondan sonraki gün de. Burada kalıp, bu döngünün içinde, hiçbir şey yokmuş gibi yaşamaya devam edemezdi. Uykusuz gecelerden birinde kendine küçük bir çanta hazırlayıp taksi çağırırdı. “Nereye abla” diyen taksi şoförüne “Otogara,” yanıtını verdi.

Gecenin içinde başka bir iklime doğru puslu yollardan ilerliyordu otobüs. Farın aydınlattığı iki adım ötesinden sonrası karanlıktı. Kapkaranlık.

Deniz kenarında küçük bir pansiyona yerleşti. Yazları görmeye alıştığı bu kasabayı ilk defa bu kadar boş görüyordu. Tüm ihtişamını rüzgâra teslim etmişti. Oysa biliyordu, yazın büyük şehir insanının romantik düşlerle gezindiği bu yerler, kışın kimsesizliğe terk edilirdi.

Dalgaların dövdüğü sahil boyunca yürüdü. Rüzgârı dinledi. Oradan oraya savrulan lodos artıklarına baktı. Çocukluğu geldi aklına. Kendince lodosçuluk yaptığı zamanlar... Bir deniz yıldızı ya da büyükçe bir deniz minaresi bulma umuduyla dolanıp durduğu sahiller...

Egeliydi Leyla. Bu terk edilişi iyi bilirdi. Yazın etrafı saran kalabalık alıp başını gittiğinde, avucundaki deniz yıldızına ya da deniz minaresini kulağına dayadığında onu çağırarak büyülu seslere sığınırdı.

Uzak düşler kurardı. Sanki en güzel yaşamaklar hep en uzaklardaydı. O hep kıyıda kalandı. Kendince bozmuştu yazgısını. En büyük şehre gidip orada okumuştı üniversiteyi. Ve bir daha dönmemişti. Leyla şehirliydi artık, en ihtişamlı yaşamların şehrinde.

Memleketine gitmek aklının ucundan dahi geçmedi buraya gelirken. Annesi ne kadar sevinirdi kim bilir. Bir an kalkıp gitmek geçti içinden. Otobüse atlaşa iki saat sonra koynundaydı. Sobayı yakmış, yemeğini ocağa koymuş, cam kenarında yoldan gelen geçeni izliyordur diye düşündü. Küçük yerlerde büyük değişimler olmuyordu. Alışageldiği gibi yaşıyordu herkes. Annesi de. Kendini bildi bileli hep aynı şeyleri yapıyordu. Mevsime göre değişiyordu rutinleri, o kadar. Ve bugüne kadar hiç şikâyet ettiğini görmemişti. Mutlu muydu acaba? Eğer mutluydu, bunu nasıl başarıyordu? Ben neden yapamıyorum demeye cesareti yoktu Leyla’nın. Annesinin karşısına çıkıp olan biteni anlatmaya da. O yüzden vazgeçti o sıcak koynun düşünden. Buraya geldi.

Yürüdü Leyla. Tek tük insanlar, sahiller, patikalar, zeytin ağaçları arasından geçti. Aklında onlarca soruyla. Neydi içindeki? Aşka bu kadar muhtaç mıydı? Değildi, biliyordu. Salimlerle doluydu şehirler. Alışmıştı. Aşkı bulunca tamamlanacağız safsatasını çoktan geçmişti. Geçmiş miydi? Anne olmaksızın aklının ucundan bile geçmiyordu. Geçmiyor muydu? Peki Salim’in sözlerini duyduğunda hissettiği kırgınlık neydi? En uzaklarda aradığı şey neydi? Yakın neydi? Kaybettiği şey neydi? Hiçbir yerde bulamadığı şey neydi? Arayarak bulunur muydu herhangi bir şey?

Kendine yaklaşmak için koşu koşu gittiği şehirden kaçıp buraya sığınmıştı şimdi.

Kıyıya vuran dalgaları izledi. Rüzgâr sakinleşmişti. Yürüdü. Bir zeytin ağacı çıktı karşısına, ölmez ağaç derlerdi buralarda. Bir anıt gibi dikiliyordu karşısında. Kovuğunda bir kedinin uyuduğunu fark etti. Leyla’yı görünce uyandı kedi, gelip ayaklarına süttü. Sonra geri döndü kovuğa. Kediyi izledi bir süre. Yaklaşıp yanına kıvrıldı, dizlerini karnına çekti, başına bastı kediyi. Rüzgârda sallanan dalları izledi, alçalıp yükselen dalgaları. Kimse direnmiyordu. Oluşa emanetti her şey.

Zeytin ağacının koynunda zamansız bir uykuya daldı. Göbek deliğinden önce siyah filiz salındı, sonra yılan kıpırdandı. Süzülüp kayboldular maviliğe doğru.

Kim hiç olmadı diyebilirdi ki?

Sarıldık

Yusuf Çendik

Korkma. Korkma. Korkma. Korkma. Korkma. Korkma. Korkma. Korkma. Korkma. Biz değıştik kardeşim. Artık ne sen ne de ben Esenyurt’taki o serserileriz. Harçlıklarımızla aldığımız en ucuz şarapların tadını unuttuk. Caminin duvarına işediğimiz günleri. Babalardan yediğimiz dayakları. Güzel kızların DM’lerinde unutulacak mesajlara harcadığımız mesailer. Her an, bir anıya dönüştü.

Ama dün rüyamda kokunu duydum. Yastıklarına sinmiş kokunu. Çok açtım. İnan bana, daha önce hiç bu kadar acık-mamıştım. Kokunun sindiği tüm yastıkları yedim. Sonra fark ettim. Senden geriye hiçbir şey kalmadı.

Aynı dört duvarın içinde kaçınıcı günüm, bilmiyordum. Dünyanın avuçlarında değildim artık. Zihnim yorgun düştü reels kaydırmaktan. Ve kimse durdurmadı beni.

Sonra onu gördüm.

Biraz korktum.

Bir gözünü Musa’ya, diğerini katarakta kaptırmış bir eskici. Üzerinde paralanmış beyaz kıyafetleriyle sessiz sessiz üç tekerlekli el arabasını sürüyordu. Tekerlekleri yere sürtüyorken ağzında bir şeyler geveliyor gibiydi. Duyamıyordum.

Arabasında senin kıyafetlerini gördüm. Hani, sahile giderken giydiğin çiçekli gömleklerin, bacaklarını morartan daracık kotların, Jaws baskılı tişörtün...

Sokağa koştum. Durdurdum eskiciyi. Kokun yoktu ama biliyordum bunlar senin.

“Nerden aldın bunları?”

Eskici yere bakıyordu. Kafasını kaldırmadı.

“Eskici,” dedi cılız bir sesle.

Tüm kıyafetlerini kucaklamaya çalıştım. Hepsini kaldıramadım. Bir daha yeltendiğimde eskici bileğimi kavradı. Eli soğuktu.

“Yüz lira.” Hala yere bakıyordu.

Eve koştum. Hiç nakit param yoktu. Şifonyerin üstündeki kumbaramı aldım. Ama açamadım. Anahtarını bulamadım.

Elimde kumbarayla sokağa döndüğümde eskici yoktu.

Parlak ışıklı rezidans kulelerine baktığımız günleri hatırladım. Altında ezileceğimizi bilmeden, o hayallere hırsla kapıldığımız günleri. En yüksekleri. En büyükleri. En çok saygı duyulanları olacaktık. Esenyurt’taki iki genç. Kimsenin önemsemediği. Kimsenin fark etmediği o iki genç. Her şeye sahip olmak istedik. Hiçbir zaman erişemediğimiz yarınlar yaşattırdı bizi.

Sonunda iki hiç kimse olduk. Başaramamış, başarmak uğruna çalışmaya bile korkmuş iki hiç kimse. Başarmaya çalışıp yıkılmaktan korktuk belki. Denememiş olmak, hep taze tuttu hayallerimizi. Ama bugün... bugün...

Eskici senden getirdi o kıyafetleri.

Çünkü ben seni hatırladım.

Ertesi gün yine geldi.

Bu kez arabasında sadece bir çift ayakkabı var. Güç bela parasını denkleştirdiğimiz o Nike’lar. Altına çakıyla ismini kazdığıın. Hala oradaydı ismin.

Eskiciye sordum. Bu kez ben de yere bakıyordum. “Onu getirebilir misin bana?”

“Yapamam. Ama seni götürürüm.”

Toprak oldum o an. Vücudum buz kesti. Azar azar ısındı-ğimde sordum: “Nasıl?”

“İstemen yeter.”

Eve geçtim yine. Odamdaki peteğe yaslandım. Isındım. Nefesim yumuşadı. Eskici hala sokakta mı diye bakamadım.

Her şeyi beraber istedik. Her zaman beraber olacaktık. Ama sen bıraktın. Haber bile vermeden gittin. Bir ara bana uğrayacaktın, tütüncüden adı purolar aldırıştın. Purolar hala burada seni bekliyorken gittin.

Ertesi gün eskici gelmeden köşede erketeğe yattım. Geldiğinde onu izledim. Yüzüne bakamadım tabii. Cesaret edemedim. Biliyorsun, hep korkaktım.

Eskici durmadan yürüdü. Ben de peşine takıldım.

Sokakların sonu gelmedi. İstanbul’u devirdik yolda. Kafamı kaldırıp göğe baktığımda göğü bile tanıyamadım. Etrafta bina kalmamıştı. Alabildiğine orman, alabildiğine ağaç.

Durdum.

Nefes aldım.

Derin bir nefes.

Yola baktığımda eskici yoktu artık.

Koştum.

Koştum.

Koştum.

Hiçbir şey bulamadım. Gece çökmeye başladı. Bir ağaca yanaştım. Geniş gövdeli. Yıllanmış bir ağaç. Ve gördüm: Aşınmış gövdesinde bir ben kadar yer vardı. Geceyi geçirmek için girdim içine.

Neden gittin biliyorum kardeşim. Tüm o çürük hayaller, bir gün kuru öksürükle gittiğin devlet hastanesinin acilinde gerçeklere tosladığı için. Sıranı beklerken ateşin fırlamış. Bayılıp kalmışsın. Uykunda geveliyormuşsun: “Sikeyim böyle hayatı.” Ben yoktum yanında, annen anlattı.

Uyandığımda tazecik bir bebek gibiydim. Ağaç beni kucaklamış, sevmişti sanki. Eskici yoktu, hiç kimse yoktu. Kuşlar konuşuyordu, dinledim. Anlayabilmek istedim.

Var gücümle bağırdım: “Nerdesin, bul beni.”

Aslında... Aslında ilk ben bıraktım seni. Üniversite için gittim. Seni unuttum her gün, biraz biraz. Hatta utandım senden. Hırsından. Küçük gördüm seni. Kendinin farkında olmayan, kendini bir bok sanan cahilin teki dedim sana.

Yeni insanlar tanıdım. Fazlasında gözü olmayan, sıradan olmaktan gocunmayan insanlar. Onlarla güldüm. Senin o üst-ten gülüşün yoktu onlarda. Sen yoktun orada. Seninle yarışmaya çalışmak yoktu.

Bir nebze ben vardım.

Şimdi ben olmaktan utanıyorum. Seni unutmaya çalışmak-tan utanıyorum.

Öldüğünü bir mesajla öğrendim. Kısa bir mesaj. Cenaze-si... öğle namazı... acımız büyük... mekânı cennet...

Sonra cenazende söylediler. Kendi Azrail’in olmuşsun.

Yanında olsam...

Sadece yaşlılarla dolu, peynir, büyükbaş ve tezek kokan bir köye vardım. Köy kıraathanesine oturup bir oralet ısmarladım. Turuncu oralet.

Masaların üstü eski çay lekeleriyle kaplıydı, kenarlarına yapışmış toz şeker taneleri parlıyordu. Duvarlarda sararmış takvimler asılıydı; biri hâlâ geçen yılda kalmıştı. Televizyon açık-tı ama sesi yoktu, görüntü aynı yerde takılıp duruyordu. Avlanan bir pars tam avına yetişecekken...

Herkes çok ağır hareket ediyordu; biri bardağını eline alırken, ince bir ses çıktı, bir süre sonra aynı ses bir daha geldi ama bu kez kimden geldiğini seçemedim. Yaşlı adamlar kesik kesik öksürüyordu, sesler birbirine karışıyordu.

Kimse konuşmuyordu. Kimse ellerimin titrediğini fark etmiyordu. Ya da fark edip bakmamayı seçiyordu. Burada nefes alamıyordum. Duvarlar üstüme gelmiyordu, daha kötüsü, hiç kıpırdamadan beni bekliyordu.

Bir jilet. Bir kesik. Birkaç dakika. Bu kadar. Yapamadım.

Herkes beni mi izliyordu? Terlemeye başladım. *Yapmamly-dım.*

Biri ayağa kalktı sanırım.

Ben de kalktım. Korktum.

Koşarak kaçtım oradan. Oraletim masada kaldı.

Dışarıda eskicinin arabasını gördüm. Boştu.

Nereye gittiğimi bilmeden uzaklara koştum.

Nefesim kesildi sonra. Eğildim. Kusacak gibi oldum ama hiçbir şey çıkmadı.

Az önceki kahve, öksürükler, bardak sesi... hepsi bir anda kesilmişti. Başımı kaldırdım. İleride bir şey gördüm. Bir su birikintisi sandım önce. Yaklaştım. Akıyordu. İnce bir su. Çamurlu. Diz çöktüm. Ellerimi soktum. Soğuktu. Gerçekti. İçtim.

Ağzımın içi toprak doldu. Ama duramadım. İçtim.

Başımı kaldırdım tekrar.

Yalnızdım. Eskici yoktu. Sen yoktun. Kimse yoktu. Elleri-me baktım. Titremiyordu artık. Ama hala korkuyordum.

Sır Saklayan

Ahmet Mücahit İlbay

Yaratıldığım gün, son cemrenin toprağa düştüğü, çalılarn arasından çekirge seslerinin ve bahar kokusunun yükseldiği ılık bir mart gününe dayanır. Dünyayla tanıştığım gün, yüzüyle saatlerce bakışmak zorunda kaldığım ilk ve tek kişi yaratıcım Stevens olmuştu. Gözle-rimi bitirip burnumu detaylandırmaya başladığında ilk onun kokusunu almış, sıra kulaklarıma geldiğinde ilk onun nefes alışverişini işitmiştim. Harladığı pipo dumanını genişçe çekip suratıma bir kabartışı vardı ki kokusu genzimde saklı.

Beni çizmeyi bitirdiği günün devamında gelen otuz üç geceyi tavan arasında, -içinde birçoğu benden güzel olmak üzere yirmisi tamamlanmış, dördü taslak aşamasında kadınların da bulunduğu- sandıkta geçirdim. Bana bir ömür gibi gelen zindan hayatım, yaratıcımın zevkine bağlı bir çerçeveye oturtulmam ve “Model Üzerine Çalışma” yazılı bir kumaşın sol alt köşeme yapıştırılmasıyla son buldu. Vakit, hürlük vaktiydi! Üzerime geçirilen beyaz şilteyle, hiç bilmediğim uzun bir yol-

culuğa çıkarıldım.

Dağların etrafından mı, derelerin üzerinden mi geçiyorduk, bilmiyordum. Çünkü henüz dış dünyanın varlığından ve iklimleri gezdiğimiz araçları süren tekerin yapısından habersizdim. Dolayısıyla rahimden yuvarlanmış bir yavrudan farkım yoktu.

Şiltem nihayet kaldırılınca, kendimi yaratıcımınkine benzer kolları, gözleri olan insan sürüsünün içinde alkışlanır halde buldum. Her birinin gözleri ışıldıyordu. Alkışlar sona erince yakınlaşıp dokumu yakından gözlemlediler. Kimisi not tuttu kimisi yanı başımda gururla duran yaratıcımı yanına giderek tebrik etti.

Yanılmıyorsam, bir salonda yaklaşık dokuz hafta sergilen-dim. Farklı insanları, yani hayatı tanıdım, aynı zamanda kalp kırıklığını ilk bu zamanda deneyimledim: Bazı kötü kalpli insanlar çirkin görüldüğümü söylediler, derken bu söylemler camiada yayıldı: Alfred Stevens’ın, çizdiği diğer kadınlarla

güzelliğime gölge düşürdüğü sanat makalelerinde yazdığı gibi resim sergilerinde de anlatıldı. Kimi yorumcu, Stevens’ın yüzüme işlemiş olduğu ifadeyle hüznü simgelediğimi iddia ederken, birçoğu aristokrasi hırsının sembolü olduğuma kanaat getirdi.

Sergilendiğim günün üzerinden yüz kırk yıl geçti; devirle birlikte insanlık yeniden şekillendi, derken hakkımda düşünö-lenler hep aynı kaldı. İçinde bulunduğum yirmi birinci yüzyı-lı Brüksel’in merkezinde, Bovenkant ailesinin büyük oturma odasında geçiriyorum. Oldukça matah, büyük bir malikane. Hizmetçiler çerçevemin camını her hafta mutlaka elden geçir-seler de kumaşımın dört bir yanında çatlaklar mevcut. Ai-lenin tek oğlu ve evin sahibi Baudouin’in sanattan uzak ya-şam tarzı, çöp poşetine geçirilip kapı dışarı edilme korkumu her geçen gün körüklüyor.

Baudouin’in ukala tavırları ancak evdeki diğer bireylerin varlığı sayesinde sineye çekilebilir. Örneğin Baudouin’in karı-

sı Eleonora son derece alımlı, gururlu: Üstelik beni seviyor da. Aynı şekilde evin küçükleri Sebaste ve Noe beni bir kez olsun çirkin bulmamış ve bana hep dikkatli davranmışlardır. Örneğin bugün: Evin küçüğü Noe’nin sabahleyin sektirdiği kauçuk top, kahvaltı sofrasını hazırlamakla meşgul hizmetçinin de anlam veremediği bir şekilde havalanıp kafama dank etti. Yerimde sallanışım sona ermişti ki pırtık Noe yanıma yaklaşıp ne durumda olduğumu kontrol etmeyi ihmal etmedi. Bu hareketiyle bana varlığını hatırlatmakla kalmamış, aidiyet açılımı bir süreliğine gidermişti.

Kahvaltı sofrası kurulunca odalardan çıkıldı. Noe annesinin adımlarını duydu ve kauçuk topunu cebine sıkıştırıp sessizce masadaki yerine oturdu. Eleonora’nın şıklığının aksine, Baudouin robdöşambırnı çıkarma zahmetine girmemişti.

Masanın en başındaki yerini alınca, “Sebaste nerede?” diye sordu ama sorusu hizmetçiye değil, karışınaydı.

Haliyle Eleonora hizmetçiden Sebaste’yi uyandırmasını isteyecekti ki uykuda kaldığı sanılan Sebaste yaramaz bir çığlıkla masanın altından fırladı. Baudouin dahil herkes bir anlık neşelenmişti, arkadan yükselen kayıtlı piyano sesini bastıran kahkahalar, dakikalar sonra porselenlere sürtlen çatal bıçak sesleriyle örtüldü.

“Almanlar ofise kaçta gelecek?”

“Öğlene doğru,” diye yanıtladı kocasını Eleonora. “Toplantıların en büyüğü bu, canım. Kalbim boğazımda atıyor.”

Alaycı bir ağızla, “Belli oluyor,” dedi. “Çocuk gibi şimdiden giyinip kuşandın.”

Eleonora ağzındaki lokmayı çiğnemeyi bıraktı; suratı kızardı, gözleri doldu. Çocukların ortamdaki kopuk, yemekleriyle meşgul olduklarını görünce pot kırmadan hareket kabiliyetini tekrar ele aldı.

Baudouin birçok konuda vurdumduymaz olabilirdi fakat bana uyguladığı kayıtsızlığının karısı ve çocukları için geçerliliği yoktu. Eleonora’yı kahvaltı masasında yaptığı gibi istemsiz kırdığı olurdu, ama şeytandan gelen dürtüler olduğunu düşündüğü kırıcı tavırlarına kılıf uydurmaz, pişmanlığını yüzü kızarmadan dile getirirdi.

Eleonora’nın sandalyesini kendine çekti. Boynunu kavradı, sıcaklığını hissettirecek kadar eğildi ve sert bıyığını kadının yanağına usulca sürttü. Sıcacık nefesiyle, “Aptallık ettim, sevgilim,” dedi. “Bugün tadımız kaçsın istemiyorum.”

Eleonora daha ilk hamlede yumuşamıştı. Ağzındaki lokmayı çiğnemeye devam edince Baudouin tabağındaki buharlı yumurtayı dilimlemeye yöneldi.

Yelkovanla akrebin on ikide buluşması üzerine Eleonora çocukları okula bırakma görevini üstlendi. Aylardır Almanlarla gerçekleştirmeyi beklediği toplantının gününde, çocuklarıyla geçirdiği her saniyenin kendisine şans kazandırdığı inancındaydı.

Baudouin, karısını alnına kondurduğu ıslak bir öpücükle ve toplantının olumsuz sonuçlanması halinde kendine üzüntü payı çıkarmayacağı sözıyla uğurladı.

Evde bir başına kalmıştı. Yemek masasının arkasındaki kanepeye sinsi bir gülüşle sırtüstü uzandı. Şimdi sıra hizmetçideydi: Beyaz elbisesini omuzlarından aşağı saldı. Vücudunu paketinden sıyrılan bir dondurma gibi gün yüzüne çıkmış, Baudouin’i keyiflendirmişti. Bir eliyle sırt çizgisinde sallanan sütyen ipini, diğeriyle saçındaki ip tokayı açtı. Aralarına şeytan girmiş ikilinin arzusuna son bir düğüm kalmıştı. Bu günahı Baudouin üstlenmedi, sıra yine hizmetçideydi. Elleriyle saçlarını dağıtarak efendisine yaklaşmanın günahını tattı, zevkliydi ve durmayacaktı. Elleri önce robdöşambırı altındaki

kaslara gitti. Sıcak eklemleri, kılların yapısının yaşattığı zevki bir bir tattı. Sonra son düğümü, robdöşambırnı ipini sökmeye girişerek günaha Baudouin’de karıştı. Anadan üryan, tüm teslimiyetiyle robdöşambırnı içinden çıkı ve sıcak tenini hizmetçininkiyle tanıştırdı. Saatler geçtikçe, terleri birbirlerinin vücutlarına aktıkça pişmanlıkları yüzlerinden okunur oldu.

Alacakaranlık çöktüğünde ve Eleonora işinden müjdeyle döndüğünde Baudouin yalandan dahi tebessüm edemedi. Harlanıp yandığını, yandıkça yeniden dirildiğini, daha günahkâr bir bedenle tekrar doğduğunu hissediyordu, biliyorum, anlaşılıyor. İçine düştüğü hesaplaşma döngüsünde, duyduğu utançla her seferinde küçüldü sanki. Sabah olduğunda belki tövbeyle uyandı fakat sofraya oturduğunda hizmetçiyi bir kez daha arzuladığını gözlerinden anlayabiliyordum.

Ömrüm, önümde yaşananları izlememden ibaret. Kimseye duyuramıyorum. Çerçevemden çıkıp yaşananlara müdahale etme gibi bir lüksümün olmaması pek acınası. Daha kötüsü, eğer bana biçilen bir son varsa, o sonun benden oldukça uzakta olduğuna kaniyim. Paletimdeki kumaş sökölüp sarardıkça üzerimdeki değer artacak olsa da tahminimce gelecek günlerim daha uzun ve sıkıcı seyredecek.

Bir asırdır kendime, “Kimim ben?” diye soruyorum. “Bir insan mı, tablo mu?” Yaratıcım yanı başımda henüz nefes alıyorken, cevabım insandan yana olmalıydı çünkü onun gizli aşığıydım. Lakin onun yokluğuyla birlikte varlığım üzerindeki anlam arayışım çeşitlendi: çöp, malzeme, kâğıt, kopya derken Baudouin’le tanışmamızın ardından felsefem üzerine kafa patlatmaz oldum. Onun sayesinde insan olmadığım kesinleşti, üstelik bir tablo bile değilmişim. Sadece küçük Noe’nin bildiği ve bana uzun uzun bakarak anlamlandırmaya çalıştığı, tek ve gerçek bir kimliğim varmış: “Sır saklayan.”

Kronojik “Sen ve Meyveler” Sözlüğü

Uğur Ataş

Mandalina: Ekşi ve tatlı olmak üzere ikiye ayrılır. Tatlı olanını sevmeyen birinin olabileceğini düşünemiyorum. Ekşi olanı konusunda ise gördüğüm tüm insanlar, onu sevenler ve sevmeyenler olarak ikiye ayrılır. Sevenlere hep şaşırmışımdır. Nasıl olur da insan burnuna doğru yaklaşan bu turuncu kokusundan sonra susuzluğunu gidererek aynı zamanda var olan tüm mandalinaları yiyecek kadar tahrik eden, kan şekerinin yükseldiğini, enerjinin arttığını daha ağzındayken hissettiren bir tat varken ilk fırsatta bulduğu çeşmeye ağzını dayayacak bir ekşiliği tercih eder? Aklım almıyordu o zamanlar.

Senin okul duvarının üstünde oturup beyaz yakalığına buluştıra buluştıra mandalina yiyişini izlerken kim bilir ne kadar tatlı bir mandalina yiyor demiştim. Bana “Oruç musun?” diye sormuştun. Hayır anlamında başımı sallamıştım. İnan senin için işleyeceğim günahların en masumu olacaktı o günah. Annemin tutma demelerine aldırmadan gece kalkıp niyet ettiğim orucu sırf senin bana mandalina vermen için bozuyordum. Mandalinaya dayanırdım. Fakat senin bana bir şey ikram edecek olman ve onu yerken konuşacağımız fikrine dayanamadım. Uzattığın iki dilim mandalinayı ağzıma attım hemen. Kendi gözlerimi göremesem de kıpkırmızı olduklarını çok iyi tahmin edebiliyordum. Aklımı kaybetmişim ekşiliğinden ve beni neredeyse ağlatacaaktı duyduğum acı. Kulaklarım bu ekşilikle çınladı. Daha fazla çiğneyemeden yarı katı şekilde mandalinaları yutarken bana mahcup bir gülümseme ile alnını kırıştırarak “Çok mu ekşi geldi?” diye sormuştun. “Ben çok severim de ekşi mandalinayı,” diye de eklemiştin. Bir öksürükle boğazımı temizledikten sonra cevap vermiştim sana. “Yoo... ben de...”

Kayısı: Genellikle sofralık ve kurutmalık olarak tercih edilir. Malatya kayısısı ne kadar meşhur ve güzel olsa da aslında o daha çok kurutmalık tercih edilen kayısıdır. Sofralık kayısı deyince bizim oralardaki kayısı akla gelir ama Türkiye’de pazara girmeyip genelde iyileri ihraç edildiği için pek ismini duyuramamıştır. Haziranla birlikte başladır kayısı toplama işleri. Yaz tatili başlar başlamaz sabah erkenden yolların kenarına dikilir, kayısı toplama işçisi arayanların kamyonlarına el salladık. İşçiye ihtiyacı olanlar dururdu. Biz de hemen doluşurduk kasaya. Hepimizin yaz sonunda ya telefon ya da bisiklet alma

hayalleri olurdu. Tabi paraları ailemize vermek zorunda kalmazsak...

Yanımıza yaklaşan Elli NC’nin kasasına doluştuk yine. Sadece Ufuk’u tanıyordum içlerinden. Bizim arkadaşlar gelmemişlerdi o gün. Hemen Ufuk’un yanına yaslandım. Her sene ki Fener’in yeni teknik direktörünün kim olması gerektiği muhabbetlerine başladık. Daum’la yollar ayrılmıştı. Hoijdonk da yaşlanmıştı artık ama Alex vardı, o sorun değildi. Arada lafa karışan tanımadığımız birkaç Cimbomlu bizi sinir etmeye çalışsa da aldırmadık. Daha doğrusu laf dalaşına girmedik. Bizden büyükelrdi. Kayısı bahçesine geldiğimizde saat sabahın altısı olmasına rağmen birazdan etkisini artıracak olan sıcaklık şimdiden tatlı tatlı terleterek haberini veriyordu. Çavuşlar emirler yağdırmaya başlamıştı çoktan. Ufuk’la ben küçük olduğumuz için kovacı olmuştuk. Çocuklar için bu kaçınılmazdı. Dolan kovaları hızlıca boşaltıp merdivenlere koşuyorduk. Öyle susamıştım ki, bahçenin ortasındaki kulübenin yanında bulunan çeşmeye gözüm ilişti. Sallana sallana o yöne giderken “vay be” dedim. “Adamlar bahçe kulübelerine bile klima taktırmışlar.”

Kavun: Sulu olması, çekirdeğinin kolay temizlenmesi güzel tabi. Olgunlaşmamış olanının tadı fazla olmasa da seveni hiç az değil. Olgunlaşmış olanı bal gibi olur. Bir de yedikten sonra su içince sanki çiğneyerek Vermidon içmişsin gibi bir tat bırakır insanın ağzında.

Yaz meyvesi müptelaları kavuncu ve karpuzcu olmak üzere ikiye ayrılır genelde. Ben aslında karpuzcuyum. Ama neden kavunu anlattım? Tabi ki senin için. Kulübenin yanına gelip çeşmeyi açtım. Su öyle ısınmıştı ki... Mecburen çömelip soğumasını beklemeye başlamıştım. Kulübenin kapısı açılınca telaşla ayağa kalktım. Beni orada gördüğüne şaşırmış olan adam babacan bir tavırla: “Su mu içeceksin oğlum? İçeri gir. Küçük dolapta bardak su var bir sürü. İstedğin kadar iç, onu bekleme.” Bu adamın bana kızmasını bırak bana soğuk su ikram etmeyi düşünmesi bile yeni yetme gönlümü havalara uçurmuştu. İçeri girdim. Sen ekmekle kavun yerken bana bakakaldın. Sonra ikimiz de güldük. “Yer misin?” dedin utarak ve lokma çiğneyen ağzını kapatarak. “Sağol, su içmeye geldim,” diyerek dolaptan bir bardak su alıp çıktım. Burnumu

acıtacak kadar soğuk olan suyu bir yudumda içtim. Bardağı bir kenara atıp kovalara doğru koştum yeniden. Kulübeden çıkan adam çavuşlardan birine seslendi: “Şule kulübede yalnız, bir şeyler yiyor. Ben belediyeye varıp geleceğim. Göz kulak olun!” “Tamam Veli Abi!” dedi çavuş. İşime döndüm ben de.

Çilek: Kırmızı ve güzel olduğunu bilirim. O kadar. Bitkisini ilk görüşüm otuz yaş. Daha önce ya kasalarda sokak aralarında satılırken ya da pastaların üzerinde gördüm.

Yıllar geçti. İlçenin en iyi lisesini kazandığım için güzel bir yaz geçirmiştim. Ailem benimle eşe dosta övündüğü için biraz havalydım o yaz. Sıra arkadaşım Soner Adanahydı ama uzun yıllardır bizim komşu ilçede yaşıyormuş. Babası bunları terk edince annesiyle oraya yerleşmişler. Kantinde büyüklerden uzak bir masada otururken “Annenle mi geldiniz?” diye sordum. “Yok,” dedi. “Ben Süleymancıların yurduna yerleştim şimdilik. Annem gelemez, çileğe gidiyor.” Şaşırdım. “Çilek bitmedi mi yaa?”, “Orada çilek seraları var. Kasıma kadar bitmez daha” dedi. “Biz de kayısıya gideriz,” dedim. Der demez aklıma sen geldin. Kayısı ve çilek çok alakasız meyveler olsa da Soner çilek dedikçe aklıma sen gelecektin artık.

Yaz boyu lisede edineceğimiz kız arkadaşlarını konuşup durduk boş boş. Tatilin bitmesiyle birlikte kızların hepsi büyüklerle sevgili olmaya başlayınca aklımız başımıza geldi. Çocuktuk biz. Zaten büyüklerden de korkuyorduk. Ama bu durum hiç canımı sıkmadı. Çünkü ben seni bulacaktım. Kayısı bahçesinde karşılaştığımız o yaz seni son görüşüm olmuştu. Bizim okuldan gitmiştin ama bizim ilçeden de gitmiş miydin acaba?

Birgün sabah töreninden sonra Soner yanıma geldi. “Ortak biz niye hiç kızlara teklif etmiyoruz? Belki de kabul ederler nerden biliyoruz? Meydanı niye büyüklere bırakıyoruz ki?”, “Benim başka okuldan sevgilim var ortak,” dedim. Soner’in sesi şaşkınlıkla patladı: “Siktir lan, yemin et.”

“Valla...”

“Adı ne?”

“Şule...”

Kestane: En güzeli sobada pişendir. Gerisi hikâye... fakat kestaneyi pişirmeden çizmek gerektiğini öğreninceye kadar

çokça yaralanma tehlikesi geçirmiştim. Torpil gibi patlıyor meret.

Soner’le Mahmut’un kahvehanesinde buluşup sobada kestane pişirir yerdik. Burası gecenin birine kadar açık olurdu. Küçük ve yer sınırlı olduğu için hem kalabalık olmaz hem de ara sokak olduğu için polis falan pek uğramazdı. Polis geldiği zamanlarda yaşımızı öğrenince bizi eve gönderdiği için başka yerlerde oturmazdık pek. Gündüz okul çıkışı internet kafeye gider akşam da yemekten sonra buraya gelirdik. Mahmut sobada kestane pişirmemize bir şey demezdi. Soner eve çıktığı için de gece dışarı çıkması sorun olmuyordu artık.

Seni aramayı daha başlamadan bırakmıştım. Bir iş kazasında babamın belden aşağısı felç kalınca gönül işleri rafa kalkmıştı benim için. Okul dışında babama iş kazası tazminatı alabilmek için avukatın, adliyenin kapısını aşındırıyor; engelli aylığı alabilmek için de sık sık hastaneye ve SSK’ya gidiyorduk. Arta kalan zamanda da gelip burada kestane yiyip dertleşiyorduk. Soner yanında bazen Efes ekstra getiriyor gizli gizli onu içiyordu. Ben de daima çay... Soner bir gün sordu:

Gördünüz Yelina Tayfur

Beni anlarmış. Beni bir o anlarmış. Bunu söyleyip duruyor. Gözleri alnımla çenem arasında gidip geliyor. Sandalyesini sürüyerek yanıma çekiyor. Yakama dokunuyor. Kıvrılmış kumaşı düzeltiyor. O da yetmiyor, üstüme eğiliyor. Dudakları iki deniz hayvanı gibi yaklaşip aralanıyor. Dilinin kıvrımlarını görüyorum. Kafamı çeviriyorum: “Aslında...” Devam etmiyorum. Nasılsa o, benden önce anladığı her şey gibi bunu da bir çırpıda çözer. Kendini geri çekiyor. Başını yana yatırıp gülümsüyor. Sırtını sandalyeye yaslıyor, garsona sesleniyor. İkimize birer kahve söylüyor, sütlü.

Sütlü kahveden nefret ederim. Konuşurken çenesini sağa sola oynatmasından, masanın altından bacaklarıyla bacaklarıma dokunmasından, onu anlayamayacakmışım gibi hece hece konuşmasından da.

Kahveler geliyor. Bardağın içinde yüzen süt öbeklerine bakıyorum. En az benim kadar uymuyorlar buraya.

“Biliyorsun,” diyor, “seninle aramızda başka bir şey var. Bir enerji.”

Perdenin çizgi ışıkları yüzüne iniyor. Alnından aşağısı karanlıkta kalıyor. Yutkununca boğazı kabarıyor. Bildiğim bu kadar.

Aslında her şey o sabah, otobüste çıkan kavgayla başladı. Ben kapıya yakın ayakta duruyordum. Biri inmek için yerinden kalktı. Arkadan iki kişi koltuğa aynı anda davrandı. Biri çantasını koydu, öteki onu çekti. Yere düşen eşyalar, ellerin kolları tutuşu, birbirine sürtünen kumaşların sesi. Sıkıştık.

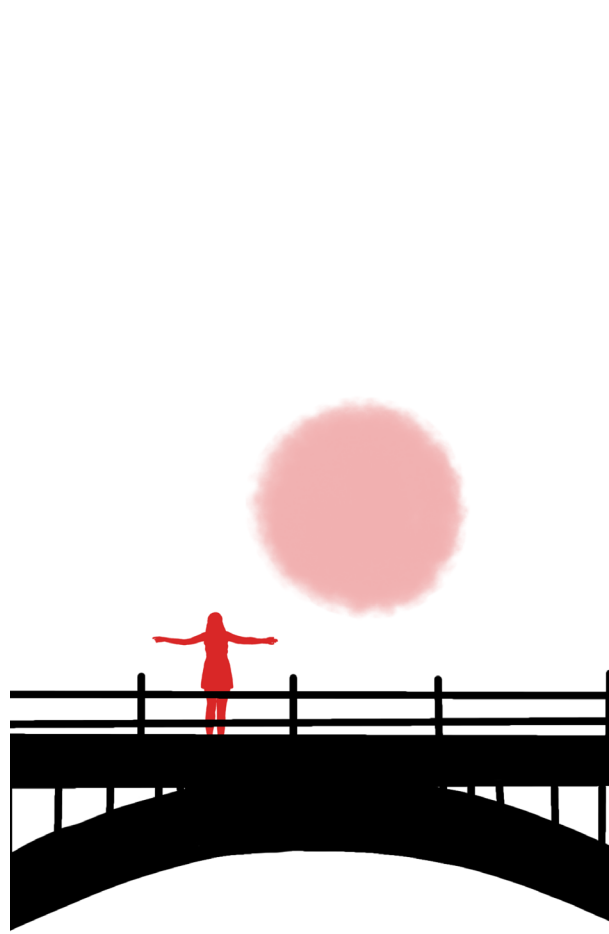
Ne bahtsız gün, diye düşündüm ve bunda yanılmadım. Ofise girer girmez masamdaki notu okudum. Müdür beni görecekmış. *Geç otur söyle*. Oturdum. Önündeki kâğıtlara baktı: “Birlikte çalışamayacağımızı gördük.” *Gördünüzü*. Sözleşmemin feshedileceğini, dilersem dava açabileceğimi ama en iyisinin iyi ilişkilerle bu işi sonlandırmak olduğunu söyledi. Daha ilk yılım dolmamıştı. Hiç geç kalmamıştım, hafta sonları da gelmiştim. Sebebin tam olarak ne olduğunu sordum. Daha fazla bilgi veremezdi. Anlamadıysam merak etmemeliydim, zaten her şey tarafıma yazılı olarak bildirilecekti.

Kapıdan çıkınca etrafa baktım. Fincanlar ve bardaklar, dolaplar ve masalar, oturanlar, ayakta duranlar... Her şey yerli yerindeydi. Koridorun sonunda buzlu cama yaslanarak konuşan adamları kestim. Biri Semih’ti. Arkası dönüktü. Eli cebindeydi. Başını geriye attı. O kesik, boğuk kahkaha...

Yok. Bu işler öyle kolay değildi. Gerekirse mahkemede kendim savaşırdım. Hâkim sorardı. Sık sık erkeklerle görüşür müydüm? Ruh sağlığım iyi miydi? Peki ya iş arka-

“Senin bir Şule vardı ne oldu o.” Hazırlıksız yakalandığım bu soruya klişe bir cevap verebilirdim ancak. “Aynıldık,” dedim. “Hadi be... Aman boş ver. Şu Leyla’ya bir de biz gidelim mi? Herkes gidiyor oğlum kimseye bir şey olduğu yok korkma.” Aslında korkardım. Çünkü oralar benim korktuğum hemcinslerimin uğrak yerleriydi. Cepleri çakılı, kolları jiletli, filinta motorlu serseriler... Fakat aşk ve şehvetin vücudumda taht kavgası yaptığı yıllardı. Yine de ben porno izlemezdim. Scarlett Johansson’un meşhur bir sevişme sahnesi vardı. Kendimi tatmin etmek istediğim zamanlarda onu izlerdim. Çünkü bu işin aşksız olmayacağına inananlardandım. O sahnede en çok da Şule’yi hayal ederdim ama bunu itiraf edemezdim. Kendime bile... “Gidelim lan,” dedim. Kahveden çıktık. Leyla’ya gittik. Yalnızdı. İlkinde kimseyle karşılaşmamak iyi oldu. Yoksa korkardım. Gözümü kapattım. Scarlett Johansson sahnesini getirdim gözümün önüne. Sonra Şule’yi. Orosunun yüzünü bile görmedim. O gece Şule’m benim olmuştu.

Portakal: Kışın vazgeçilmezi... Grip olduğunda iyileşiyor-sun hissi verir. Suyunu sıkarsın kahvaltıda çok güzel gider.

daşlarımla aram? Hâkim mübaşire, mübaşir bana seslenirdi. Tam lafımı toparlayıp konuşacak olurdum o zaman da “ayağa kalk” diye bağırdırlardı. Ne diyeceksem yazılı olarak demem gerekirdi.

Yüzüm ısındı. Sandalyelerden birini devirip birkaç dosyayı yere fırlatmayı ve var gücümle bağırmayı planladım. Kapıyı sertçe çarpıp çıkardım. Sonra Semih’in karısını bulurdum. Hangi gece yarıları beni aradığını anlatırdım ve sorardım ona: Onunla da ağzını yaya yaya konuşuyor muydu?

Fakat, dedim ya, uğursuz gün. Kötü haber tez yayıldı. “Kaybettik,” dedi insanlar. Muhasebe departmanındaki stajyeri diyorlar. Kız kendini Boğaz Köprüsü’nden atmış. Üzerindeki yağmurluk paraşüt gibi açılmış. Sonra sönmüş. Başka bir şey giymiş olsa, daha uzun, daha kalın bir yağmurluk mesela, o kurtarabilirmiş kızı. Mukadderat, diyordu ofistekiler. Bir eşyanın takdiri.

Böyle elim bir olayın ne yeri ne zamanıydı. Matem ortamında sandalyelere çıkamaz ve kapıları çarpamazdım. El mahkûm, tam da müdürün istediği gibi olaysız ayrıldım oradan. Kolumun altına sokuşturduğum pardösüm uysal bir kuyruk olup yere süründü. Çıkarken insanların omuzlarına bile dokundum: “Başımız sağ olsun.”

“...zamanla geçecek, biliyorsun,” diyor Semih. Kahve boğazıma kaçıyor. Tükürüyorum. Gerçek şu ki bu ayı nasıl çıkaracağımı bilmiyorum. Zamanla geçecek bir şeyim varsa o da bankadaki üç kuruş param.

Üstelik biri öldü. Bu işte kimlerin payı var, araştırıldı mı? Ofis binası emniyet şeridiyle sarıldı mı? Departman-

Kabuğunu keke rendelersin mis gibi olur.

Depremi üstünden bir ay geçmiş ülkedeki hayat yeni yeni normale dönmeye başlamıştı. Annemi arabayla hastanenin diyaliz ünitesine bıraktıktan sonra alelacele daireye gittim. Bugün keşfe çıkılacak ve ağaç sayılacaktı. Şefin gelmesini bekliyor bir yandan da bilgisayardan açtığımız televizyon kanalından haberleri takip ediyorduk. Montumun cebine attığım portakalı soymaya başladım. Yarısını soydum ve soyduğum tarafı dişleyip suyunu somururken bir yandan Instagram anasayfasını kaydırıyordum. Bizim ilçe belediye başkanının bir paylaşımını gördüm. Paylaşımında belediye başkanının yanında oturan adam tanıdık gelince hemen açıklamaya tıkladım:

“6 Şubat depremlerinde Hatay’da hayatını kaybeden, ilçemizin değerli iş insanlarından Veli Kılıç’ın kızı müzik öğretmeni Şule Kılıç için ailesine taziye ziyaretinde bulunduk. Merhumeye Allah’tan rahmet...”

dakiler sorguya çekildi mi? Sanmam. Bir müddet bekleyip yeni ilan açarlar. Mülakatlar, üç vesikalık, sabıka kaydı, kapı kartı. Sandalyeler boş kalmaz. Biri gelip benim yerime oturur. Montunu asar, bir kahve söyler.

“Bazı şeylerin nedenini,” diyor Semih, “an – la – ya – maz - sın”. Çenesini yine sağa sola oynatıyor. Cüzdanını çıkarıyor. Kalkmaya hazırlanıyor: “Seni arayacağım”. Seni arayacağım. Sadece kimseyi bulmayanların söyleyeceği bir söz.

Sandalyenin ucundayım. Fincanı kendime çekiyorum. Süt kabarcıkları kahvenin üzerinde sallanıyor. Kolum ani bir hamleyle fincanı itiyor. Ne narin ses... Kahve dökülüyor, incecik bir çizgi hâlinde akıyor. Bir, iki, üç damla. Gömleğine, sonra pantolonuna. Semih fırlıyor, bana bakıyor. Garson koşuyor. Peçeteleri adamın elinden kapıyorum. Masanın üzerine seriyorum. Kahveyi emdikçe yumuşuyorlar. Burnumdan bir hırıltı çıkıyor. Sonra bir tane daha. Semih, garson, yan masadakiler... Herkes bana dönüyor. Islak peçeteleri topluyorum. Pardösümü omzuma atıyorum. “Nereye?” diyor Semih. Kapıyı açıp çıkıyorum.

Cadde her zamankinden geniş. Arabalar hızla geçiyor. Kendimi aralarına atsam, diyorum. Yani öyle uzun ve dikkatli bir plan değil de anlık ve muhtemel bir hamle gibi. Yağmurluklu kız geliyor aklıma. Hiç konuşmuş muyduk? Ne demişti? Günaydın ve iyi akşamlar. Bir kez de tuvaletten çıkarken: “Peçete yok”.

Işıklar kırmızıya dönüyor, arabalar yavaşlıyor. Karşıya geçiyorum. İnsanlar üstüme üstüme geliyor. Kaç yıldır bu şehirdeyim. Hâlâ kalabalığa ters yürüyorum.

Meydana varıyorum. Tüm banklar dolu. Çimenlerde, korkuluklarda, heykellerin ayaklarında insanlar oturuyor. Sağdaki bankta bir adam öne eğiliyor. Kalktı mı? Kalkmıyor. Bir yerde boşluk. Paltoymuş. Köşede iki kişi toparlanıyor, üçüncü biri aralarına dahıyor. Adımlar, fısıltılar, kanatlar. Yürüyüp gideceğim. Tam o an. Bir kadın bana bakıyor. Başını sallıyor, kendini yana kaydırıyor. Eliyle boşluğa vuruyor. Beni mi çağırıyor? Arkamı dönüyorum. Kimse yok. Koşup yerleşiyorum. Yan yana oturuyoruz. Kim bilir kaç dakika. Eteklerimizin kumaşı birbirine değiyor.

Biraz sonra güneş, bulutların arasından sıyrılıyor. Gazeteler, güvercinler, adımlar... Sırtımı bankın sırtına yaslıyorum. Meydandaki heykeller ufka bakıyor. Kadın ve ben, zamanla geçmeyecek her şeyin ortasında bekliyoruz.

Sütlü kahveden, evet sütlü kahveden nefret ediyorum.

Öykü Gazetesi

Yerel Süreli Yayın

veveyanet.wordpress.com

Genel Yayın Yönetmeni

Ercan y Yılmaz

Veveya Yayın Ekibi

Arzu Anlar Saraç (Editör)

Duygu Terim

Gaye Keskin

Yavuz Yavuzer

Görsel Alan: Azra

Öykü Gazetesi’nde yer alan eserlerin her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilmeden ve eser sahibinin izni alınmadan gazetede yayınlanan eserler kısmen veya tamamen çoğaltılıp yayınlanamaz, umuma iletilemez. Yayıncı iş bu gazetede yer alan eserleri, bağlı bulunduğu web sitelerinde ve yıllığında yayınlatabilir; sitelerinde ve sosyal medya hesaplarında; video ve sesli paylaşım siteleri için seslendirebilir, içerik oluşturabilir. Eser sahipleri dergide yayınlanan öykülerinin mali haklarını başka alanlarda gazeteden iznini almaya gerek olmaksızın kullanabilir. Yazılar ve çizimler için telif ödenmez.

E-Posta: veveyaoykugazetesi@gmail.com - **X:** @veveyanet - **Instagram:** @veveyanet **Yerel Süreli Yayın - Ücretsiz**

Necati Tosuner

(18 Haziran 1944 - 23 Şubat 2026)

Öykü Gazetesi

Haziran 2026

Fotoğraf: Kadir İncesu